

Dokument z posiedzenia

A9-0275/2023

25.9.2023

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylającego dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Alin Mituța

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślane, zaznacza się za pomocą symbolu ■ lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytłuszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	76
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	79
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	80

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylającego dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)

(COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2023)0094),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0028/2023),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 12 lipca 2023 r.¹,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0275/2023),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

Poprawka 1

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO*

do wniosku Komisji

2023/0046 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, *zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120* i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

* Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony wytłuszczonym drukiem i kursywą; symbol **█** sygnalizuje skreślenia.

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

- (1) W ciągu ostatniego dziesięciolecia gospodarka cyfrowa w znacznym stopniu zmieniła rynek wewnętrzny. Wizją Unii jest gospodarka cyfrowa, która niesie trwałe korzyści natury gospodarczej i społecznej w oparciu o doskonałą, **niezawodną** i bezpieczną łączność dla wszystkich i wszędzie w Europie, **w tym na obszarach wiejskich, oddalonych i słabo zaludnionych, a także w korytarzach transportowych.** Infrastruktura cyfrowa wysokiej jakości oparta na sieciach o bardzo dużej przepustowości stanowi podstawę niemal wszystkich sektorów nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki. **Może zapewniać innowacyjne usługi, usprawnić operacje biznesowe oraz stworzyć inteligentne, zrównoważone i cyfrowe społeczeństwa, przyczyniając się jednocześnie do osiągnięcia celów klimatycznych Unii określonych w komunikacie Komisji z 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” oraz do dwojakiej transformacji – cyfrowej i ekologicznej – co jest głównym priorytetem Unii.** Ma ona strategiczne znaczenie dla spójności społecznej i terytorialnej oraz ogólnie w kontekście konkurencyjności, **odporności, autonomii strategicznej** i wiodącej roli Unii w dziedzinie technologii cyfrowych. **Cyfryzacja ma głęboki wpływ na codzienne życie społeczne, gospodarcze, polityczne i kulturalne wszystkich ludzi w Unii. W związku z tym ograniczony dostęp do sieci i jej niewystarczająca rozbudowa mogą pogłębiać nierówności społeczne, tworząc w ten sposób nową przepaść cyfrową między osobami, które mogą w pełni korzystać z wydajnej i bezpiecznej łączności cyfrowej umożliwiającej im dostęp do szerokiego zakresu usług, a osobami, które nie są w stanie tego zrobić. Dlatego też rozwój sieci o bardzo dużej przepustowości w regionach wiejskich, oddalonych i słabo zaludnionych, a także w mieszkaniach socjalnych powinien być – jako kluczowy aspekt włączenia społecznego – priorytetem publicznych i prywatnych projektów inwestycyjnych.** W związku z tym zarówno osoby fizyczne, jak również sektor prywatny i publiczny powinni mieć możliwość uczestniczenia w gospodarce cyfrowej.
- (2) Szybki rozwój techniki, wzrost wykładniczy ruchu w internecie i rosnące zapotrzebowanie na zaawansowaną łączność o bardzo dużej przepustowości nabrały jeszcze większego tempa w czasie pandemii COVID-19. W rezultacie cele określone w agendzie cyfrowej w 2010 r.⁴ zostały w dużej mierze osiągnięte, ale też stały się

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, 19.05.2010, COM(2010) 245.

nieaktualne. Odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do internetu o przepustowości 30 Mb/s wzrósł z 58,1 % w 2013 r. do 90 % w 2022 r. Zapewnienie dostępności łączy o przepustowości tylko 30 Mb/s nie jest już dostosowane do przyszłych wyzwań i nie jest spójne z nowymi celami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972⁵ w zakresie zapewnienia łączności i powszechnej dostępności sieci o bardzo dużej przepustowości. W związku z tym w decyzji (UE) 2022/2481 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶ UE określiła zaktualizowane cele na 2030 r., które lepiej odpowiadają przewidywanym przyszłym potrzebom w zakresie łączności i w ramach których wszystkie europejskie gospodarstwa domowe powinny być objęte siecią gigabitową, a wszystkie obszary zaludnione – ***pokryte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G.***

- (3) Aby osiągnąć te cele, prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia, ***uproszczenia*** i obniżenia kosztów wdrażania ***i używania*** stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości na całym terytorium Unii, w tym poprzez stosowne planowanie, ***większą*** koordynację i ***wprowadzenie ogólnokrajowych uproszczonych i sprawnych procedur wydawania zezwoleń, aby zmniejszyć*** obciążenia administracyjne ***spoczywające na operatorach i administracji krajowej.***
- (3a) ***Połączenie infrastruktury w przestrzeni kosmicznej z infrastrukturą naziemną jest ważne dla rozwoju łączności, aby móc lepiej przygotować się na kolejną falę infrastruktury cyfrowej i umożliwić Unii zajęcie pozycji lidera. Postęp techniczny w ostatnim czasie umożliwił powstanie konstelacji satelitów komunikacyjnych i stopniowe oferowanie szybkich usług łączności o niskim opóźnieniu oraz zapewnił obywatelom i przedsiębiorstwom łączność w całej Unii i na całym świecie, w tym m.in. dostęp do przystępnych cenowo szybkich łączy szerokopasmowych, które mogą pomóc w wyeliminowaniu stref bez zasięgu i zwiększyć spójność w całej Unii, w tym w jej regionach najbardziej oddalonych, na obszarach wiejskich, oddalonych i słabo zaludnionych. W związku z tym przy planowaniu i wdrażaniu sieci stacjonarnych i***

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

⁶ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

bezprzewodowych o bardzo dużej przepustowości w całej Unii należy uwzględnić zasoby przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/588⁷, a w szczególności potencjalne komercyjne możliwości dostępu do internetu dzięki konstelacji satelitów, oraz przyczynić się, w miarę możliwości, do wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości.

- (4) Dyrektywa 2014/61/UE, która została przyjęta, aby zaspokoić potrzebę prowadzenia polityki mającej na celu obniżenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, obejmowała środki dotyczące współdzielenia infrastruktury, koordynacji robót budowlanych oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci światłowodowych i sieci 5G, Rada Europejska w konkluzjach w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy z dnia 9 czerwca 2020 r. wezwała do przyjęcia pakietu dodatkowych środków wspomagających bieżące i nowe potrzeby w zakresie budowy sieci, w tym poprzez przegląd dyrektywy 2014/61/UE.
- (5) Rozbudowa sieci o bardzo dużej przepustowości (zdefiniowanych w dyrektywie (UE) 2018/1972) w całej Unii wymaga znaczących inwestycji, z których dużą część stanowią koszty robót inżynierjno-budowlanych. Wspólne korzystanie z infrastruktury technicznej ograniczyłoby konieczność wykonywania kosztownych robót inżynierjno-budowlanych i zwiększyłoby skuteczność rozbudowy zaawansowanych sieci szerokopasmowych.
- (6) Znaczna część kosztów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości wynika z nieefektywnych rozwiązań stosowanych w procesie realizacji związanych z: (i) wykorzystaniem istniejącej infrastruktury pasywnej (np. przewodów, kanałów kablowych, studzienek, szafek ulicznych, słupów, masztów, anten, słupów kratowych i innych pomocniczych elementów infrastruktury); (ii) wąskimi gardłami związanymi z koordynacją robót budowlanych ***prowadzonych przez operatorów sieci lub organy publiczne***; (iii) uciążliwymi ***i długotrwałymi*** procedurami administracyjnymi dotyczącymi udzielania zezwoleń oraz (iv) wąskimi gardłami utrudniającymi

⁷ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/588 z dnia 15 marca 2023 r. ustanawiające unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027 (Dz.U. L 79 z 17.3.2023, s. 1).*

wdrażanie sieci wewnątrz budynków, co powoduje powstawanie znacznych barier finansowych, w szczególności na obszarach wiejskich.

- (7) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE⁸, która została przyjęta w celu zaspokojenia potrzeby prowadzenia polityki mającej na celu obniżenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, obejmowała środki dotyczące współdzielenia infrastruktury, koordynacji robót budowlanych oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci światłowodowych i sieci 5G, Rada Europejska w konkluzjach w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy z dnia 9 czerwca 2020 r. wezwała do przyjęcia pakietu dodatkowych środków wychodzących naprzeciw bieżącym i nowym potrzebom w zakresie budowy sieci, w tym poprzez przegląd dyrektywy 2014/61/UE.
- (8) Środki przewidziane w dyrektywie 2014/61/UE przyczyniły się do zmniejszenia kosztów wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej. Środki te należy jednak wzmocnić *i usprawnić*, aby jeszcze bardziej zmniejszyć koszty i przyspieszyć wdrażanie sieci.
- (9) Środki mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącej infrastruktury publicznej i prywatnej oraz zmniejszenie kosztów nowych robót inżynieryjno-budowlanych i przeszkód utrudniających ich wykonywanie powinny w istotny sposób przyczynić się do zapewnienia szybkiego i powszechnego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, *w szczególności na obszarach wiejskich, oddalonych lub słabo zaludnionych lub w korytarzach transportowych*. Środki te powinny przyczynić się do utrzymania efektywnej konkurencji bez niekorzystnego wpływu na bezpieczeństwo, ochronę i sprawne funkcjonowanie istniejącej infrastruktury *oraz na zdrowie publiczne i środowisko i powinny opierać się na odpowiednich metodach i danych naukowych*.
- (10) Niektóre państwa członkowskie przyjęły środki mające na celu zmniejszenie kosztów zapewnienia dostępu szerokopasmowego, w tym środki, których zakres wykracza poza przepisy dyrektywy 2014/61/UE. Środki te nadal jednak znacznie się różnią

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz.U. L 155 z 23.5.2014, s. 1).

w poszczególnych państwach członkowskich, a wyniki ich stosowania są zróżnicowane w całej Unii. Przełożenie niektórych z tych rozwiązań na skalę całej Unii oraz wprowadzenie nowych wzmocnionych środków mogłoby istotnie przyczynić się do lepszego funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego. Ponadto zróżnicowane wymogi regulacyjne i niespójne wdrażanie przepisów unijnych niekiedy uniemożliwiają współpracę między zakładami użyteczności publicznej. Różnice mogą również powodować bariery wejścia dla nowych przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące lub upoważnionych do dostarczania takich sieci lub urządzeń, które to przedsiębiorstwa zdefiniowano w dyrektywie (UE) 2018/1972 („operatorzy”). Różnice te mogą również ograniczać nowe możliwości rynkowe, co utrudnia rozwój rynku wewnętrznego użytkownika i wdrażania infrastruktury technicznej na potrzeby sieci o bardzo dużej przepustowości. Co więcej, środki przedstawione w krajowych planach działania i sprawozdaniach z wdrażania przyjętych przez państwa członkowskie na podstawie zalecenia Komisji (UE) 2020/1307⁹ nie obejmują wszystkich obszarów dyrektywy 2014/61/UE ani nie odnoszą się do wszystkich kwestii w sposób spójny i kompletny. Taka sytuacja ma miejsce pomimo tego, że niezbędne jest podjęcie działań w całym procesie wdrażania i we wszystkich sektorach, aby osiągnąć spójny i znaczący wpływ. ***Należy zachęcać państwa członkowskie, aby nadal wdrażały określone w zaleceniu Komisji (UE) 2020/1307 najlepsze praktyki, które mogą ułatwić wykonanie niniejszego rozporządzenia zgodnie z zasadą minimalnej harmonizacji.***

- (11) Celem niniejszego rozporządzenia jest wzmocnienie oraz ujednoczenie praw i obowiązków mających zastosowanie w całej Unii, aby przyspieszyć wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości oraz koordynację między sektorami. Z powodu utrzymującej się fragmentacji rynków łączności elektronicznej na poszczególnych rynkach krajowych przedsiębiorstwa udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej nie mogą osiągnąć korzyści skali. Może to mieć silny pośredni wpływ na handel transgraniczny i transgraniczne świadczenie usług,

⁹ Zalecenie Komisji (UE) 2020/1307 z dnia 18 września 2020 r. w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii (Dz.U. L 305 z 21.9.2020, s. 33).

ponieważ wiele usług można świadczyć tylko wtedy, gdy w całej Unii istnieje odpowiednio wydajna sieć. Niniejsze rozporządzenie, oprócz zapewnienia równych warunków działania, nie uniemożliwia stosowania środków krajowych zgodnych z prawem Unii, które służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne *i szybsze* wdrażanie nowej infrastruktury technicznej dzięki uzupełnieniu **lub rozszerzeniu zakresu** praw i obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Przykładowo państwa członkowskie mogłyby **skrócić terminy wydawania lub odmowy wydania zezwoleń niezbędnych do wdrażania infrastruktury, wprowadzić dodatkowe zwolnienia z wymogu uzyskania zezwolenia**, rozszerzyć przepisy dotyczące koordynacji robót budowlanych również na projekty finansowane ze środków prywatnych, wprowadzić wymóg, aby więcej informacji na temat infrastruktury technicznej lub planowanych robót budowlanych było przekazywanych do pojedynczego punktu informacyjnego w formie elektronicznej, **rozszerzyć przepisy dotyczące dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej na budynki prywatne, a także wprowadzić dodatkowe zachęty dla organów administracyjnych, aby przyspieszyły procedury wydawania zezwoleń i udzielały wskazówek dotyczących metod ustalania cen dostępu, w tym przez stosowanie w odpowiednich przypadkach zasady opierania się na kosztach**, pod warunkiem że nie naruszają one prawa Unii, w tym przepisów niniejszego rozporządzenia.

- (12) Aby zapewnić pewność prawa, w tym w odniesieniu do szczegółowych środków regulacyjnych nałożonych na podstawie tytułu II rozdziały II–IV dyrektywy (UE) 2018/1972, dyrektywy *Komisji* 2002/77/WE¹⁰ *i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555¹¹, przepisy tych dyrektyw *i akty krajowe służące ich wykonaniu* powinny mieć pierwszeństwo przed przepisami niniejszego rozporządzenia.*
- (13) Dla operatorów sieci łączności elektronicznej, w szczególności nowych podmiotów na rynku, o wiele bardziej wydajne może być wykorzystywanie już istniejącej

¹⁰ Dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej ([Dz.U. L 249 z 17.9.2002, s. 21](#)).

¹¹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2)* ([Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80](#)).

infrastruktury technicznej, w tym należącej do innych przedsiębiorstw użyteczności publicznej, na potrzeby rozbudowy sieci o bardzo dużej przepustowości lub wprowadzania urządzeń towarzyszących. Dotyczy to w szczególności obszarów, na których nie jest dostępna odpowiednia sieć łączności elektronicznej lub na których budowa nowej infrastruktury technicznej może być nieopłacalna. Ponadto synergie między sektorami mogą znacząco ograniczyć zapotrzebowanie na wykonywanie robót budowlanych związanych z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Ponowne wykorzystanie może również przyczynić się do zmniejszenia kosztów społecznych i środowiskowych związanych z takimi robotami, takich jak zanieczyszczenie, uciążliwość i zatory komunikacyjne. Z tego względu niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie nie tylko do operatorów, ale również do właścicieli lub podmiotów uprawnionych do użytkowania rozległej i wszechobecnej infrastruktury technicznej, w ramach której można umieścić elementy sieci łączności elektronicznej, takie jak sieci techniczne wykorzystywane do dostarczania usług elektroenergetycznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych i odprowadzania wód opadowych, grzewczych i transportowych. W przypadku podmiotów uprawnionych nie powoduje to zmian jakichkolwiek praw własności osób trzecich *ani nie ogranicza korzystania z takich praw*.

- (14) W celu usprawnienia wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości na rynku wewnętrznym w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić prawa na rzecz przedsiębiorstw, które udostępniają publiczne sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące (w tym przedsiębiorstw o charakterze publicznym), dostępu do infrastruktury technicznej bez względu na jej położenie, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach dających się pogodzić z normalnym wykonywaniem praw własności. *Jednocześnie ważne jest, by podmioty zapewniające dostęp uzyskiwały godziwy zwrot z inwestycji odzwierciedlający odpowiednie warunki rynkowe oraz, w szczególności w przypadku dostawców urządzeń towarzyszących, ich różne modele biznesowe. Gdy dostęp jest zapewniany na podstawie umowy uzgodnionej przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a cena została już wynegocjowana i uzgodniona lub zawarta w umowie, nie należy wymagać, aby cena była zgodna z uczciwymi i rozsądnymi warunkami.* Obowiązek udzielenia dostępu do infrastruktury

technicznej nie powinien naruszać praw właściciela gruntu lub budynku, w którym znajduje się przedmiotowa infrastruktura.

- (15) W szczególności, biorąc pod uwagę szybki rozwój dostawców bezprzewodowej infrastruktury technicznej, takich jak „przedsiębiorstwa stawiające maszty antenowe”, oraz ich coraz bardziej znaczącą rolę jako dostawców usług dostępu do infrastruktury technicznej odpowiedniej do instalacji elementów bezprzewodowych sieci łączności elektronicznej, takich jak sieć 5G, definicję „operatora sieci” należy rozszerzyć poza przedsiębiorstwa udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej oraz operatorów innych rodzajów sieci, takich jak sieci transportowe, gazowe lub elektroenergetyczne, w celu uwzględnienia przedsiębiorstw dostarczających urządzenia towarzyszące, które to przedsiębiorstwa **powinny także być objęte zakresem** niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem przepisów dotyczących wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej i dostępu. **Przepisy dotyczące sprawiedliwych i rozsądnych warunków udzielania dostępu nie powinny mieć zastosowania do urządzeń towarzyszących, gdy działają one wyłącznie w modelu hurtowym, oferującym fizyczny dostęp więcej niż jednemu przedsiębiorstwu hostingowemu udostępniającemu lub upoważnionemu do udostępniania publicznych sieci łączności elektronicznej, chyba że w wyniku analizy rynku krajowe organy regulacyjne uzasadnią potrzebę nałożenia środków naprawczych. Aby zapewnić ciągłość usług i przewidywalność planowanego rozmieszczenia urządzeń towarzyszących, właściciele gruntów, na których zainstalowano urządzenia towarzyszące, powinni być zobowiązani do negocjowania z przedsiębiorstwami udostępniającymi urządzenia towarzyszące lub upoważnionymi do ich dostarczania dostępu do gruntów na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, również cenowych, zgodnie z krajowym prawem umów.**
- (16) Z uwagi na niski stopień zróżnicowania obiekty techniczne sieci mogą w wielu przypadkach pomieścić jednocześnie wiele różnych elementów sieci łączności elektronicznej bez wpływu na główną świadczoną usługę i przy minimalnych kosztach adaptacji. Elementy te obejmują elementy umożliwiające świadczenie usług dostępu szerokopasmowego o przepustowości wynoszącej co najmniej 100 Mb/s zgodnie z zasadą neutralności technologicznej. W związku z tym infrastruktura techniczna przeznaczona tylko do umieszczenia w niej innych elementów sieci, która sama nie

staje się aktywnym elementem sieci – jak w przypadku światłowodu ciemnego – może być zasadniczo wykorzystywana do ulokowania w niej kabli i urządzeń łączności elektronicznej oraz wszelkich innych elementów sieci łączności elektronicznej, niezależnie od jej aktualnego użytkowania lub własności, problemów związanych z bezpieczeństwem lub przyszłych interesów gospodarczych właściciela infrastruktury. Infrastruktura techniczna publicznych sieci łączności elektronicznej może w zasadzie być również wykorzystywana do umieszczania w niej elementów innych sieci. W związku z tym w odpowiednich przypadkach operatorzy publicznych sieci łączności elektronicznej mogą udzielić dostępu do swoich sieci na potrzeby wdrożenia innych sieci. Bez uszczerbku dla realizacji szczególnego interesu ogólnego związanego ze świadczeniem usługi głównej należy równocześnie wspierać synergie między operatorami sieci, tak aby przyczyniały się one do osiągnięcia celów cyfrowych określonych w decyzji (UE) 2022/2481.

- (17) W przypadku braku uzasadnionego wyjątku elementy infrastruktury technicznej, które są własnością podmiotów sektora publicznego lub są kontrolowane przez takie podmioty *lub przez dowolną jednostkę, której powierzono wyłącznie wykonywanie zadań w imieniu tych podmiotów sektora publicznego*, nawet jeżeli nie stanowią części sieci, mogą również obejmować elementy sieci łączności elektronicznej i powinny być udostępniane w celu ułatwienia instalacji elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności sieci bezprzewodowych. Przykładami elementów infrastruktury technicznej są budynki, wejścia do budynków, *dachy i fasady budynków* oraz wszelkie inne składniki mienia, w tym wyposażenie ulic, np. latarnie, znaki uliczne, sygnalizacja świetlna, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra. Obowiązkiem państw członkowskich, *we współpracy z organami regionalnymi i lokalnymi*, jest wskazanie konkretnych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie na ich terytorium, w przypadku których nie można stosować obowiązków w zakresie dostępu, na przykład ze względu na ich wartość architektoniczną, historyczną, religijną lub przyrodniczą, *bezpieczeństwo narodowe lub bezpieczeństwo ruchu drogowego*. *Aby zapewnić akceptację społeczną i trwałe wdrożenie, elementy sieci o bardzo dużej przepustowości powinny być jak najmniej widoczne.*

(17a) *Z jednej strony całe obszary, zwłaszcza w regionach wiejskich, mogłyby pozostać pozbawione łączności z tego powodu, że infrastruktura sektora publicznego nie pozwala na instalację elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub się do tego nie nadaje. Z drugiej strony istnieją budynki komercyjne, w przypadku których zainstalowanie na nich takich elementów jest jedyną alternatywą. Aby zapewnić łączność na obszarach oddalonych i słabo zaludnionych oraz zniwelować lukę w zasięgu cyfrowym między obszarami wiejskimi i miejskimi i jednocześnie ograniczyć do minimum ingerencję we własność prywatną, wymogi dotyczące udzielenia dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej należy w bardzo ograniczonych sytuacjach rozszerzyć na budynki komercyjne. Obowiązek udzielenia dostępu w takich przypadkach byłby uzasadniony, o ile nie ma alternatywy dla rozwoju sieci o bardzo dużej przepustowości na danym obszarze i odbywa się to na sprawiedliwych warunkach, w tym jeśli chodzi o wynagrodzenie za udzielenie takiego dostępu. Obowiązek ten miałby zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy spełniony jest jeden z następujących warunków: na danym obszarze nie ma sieci o bardzo dużej przepustowości i nie ma zweryfikowanego planu jej wdrożenia w ciągu roku od złożenia przez operatora sieci wniosku o dostęp; na danym obszarze nie ma dostępnej istniejącej infrastruktury technicznej będącej własnością operatorów sieci lub podmiotów sektora publicznego lub przez nich kontrolowanej, która pod względem technicznym jest odpowiednia do umieszczenia w niej elementów sieci o bardzo dużej przepustowości; lub operator składający wniosek udowodni, że nie uzyskał pomocy państwa na wdrożenie na tym obszarze sieci o bardzo dużej przepustowości ani nie znalazł odpowiedniego współinwestora w celu wdrożenia takiej infrastruktury technicznej.*

(18) Niniejsze rozporządzenie nie powinno powodować uszczerbku dla wszelkich szczegółowych zabezpieczeń niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, ochrony i integralności sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej – jak określono w prawie krajowym – oraz do zapewnienia, aby główna usługa świadczona przez operatora sieci **lub podmiot sektora publicznego** nie została zakłócona, w szczególności w sieciach wykorzystywanych do dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przepisy ogólne w prawie krajowym zakazujące operatorom sieci prowadzenia negocjacji dotyczących dostępu do

infrastruktury technicznej dla przedsiębiorstw udostępniających sieci łączności elektronicznej lub urządzenia towarzyszące lub upoważnionych do dostarczania takich sieci lub urządzeń mogłyby jednak uniemożliwić stworzenie rynku dostępu do infrastruktury technicznej. Dlatego takie przepisy ogólne należy znieść. Jednocześnie środki określone w niniejszym rozporządzeniu nie powinny uniemożliwiać państwom członkowskim zachęcania operatorów infrastruktury użyteczności publicznej do udzielania dostępu do infrastruktury poprzez wyłączenie dochodów uzyskiwanych z tytułu udostępniania ich infrastruktury technicznej przy obliczaniu taryf dla użytkowników końcowych z tytułu działalności głównej takiego operatora, zgodnie z obowiązującym prawem Unii.

- (19) W celu zapewnienia pewności prawa i uniknięcia nieproporcjonalnych obciążeń dla operatorów sieci wynikających z jednoczesnego stosowania dwóch odrębnych systemów dostępu do tej samej infrastruktury technicznej infrastruktura techniczna podlegająca obowiązkom w zakresie dostępu nałożonym przez krajowe organy regulacyjne na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 lub obowiązkom w zakresie dostępu wynikającym ze stosowania unijnych zasad pomocy państwa nie powinna podlegać obowiązkom w zakresie dostępu określonym w niniejszym rozporządzeniu, dopóki obowiązują wcześniej wspomniane obowiązki w zakresie dostępu. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć jednak zastosowanie w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny nałożył obowiązek w zakresie dostępu na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, który ogranicza możliwość korzystania z danej infrastruktury technicznej. Może to mieć miejsce na przykład w sytuacji, gdy operator planujący podłączenie stacji bazowych wnioskuje o dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej, w odniesieniu do której nałożono obowiązki w zakresie dostępu na hurtowym rynku dostępu do usługi dedykowanej przepustowości¹².
- (20) Aby zapewnić proporcjonalność i zachować zachęty inwestycyjne, ***zwłaszcza dla pionierów sieci o bardzo dużej przepustowości, i w ten sposób stworzyć zachętę do szybkiego rozwoju sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarach wiejskich i oddalonych***, operator sieci lub podmiot sektora publicznego powinien mieć prawo do

¹² Zalecenie Komisji (UE) 2020/2245 z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej, 18 grudnia 2020 r., C(2020) 8750 (Dz.U. L 439 z 29.12.2020, s. 23).

odmowy dostępu do określonej infrastruktury technicznej z obiektywnych i uzasadnionych przyczyn. W szczególności dana infrastruktura techniczna będąca przedmiotem wniosku o udzielenie dostępu może nie być odpowiednia pod względem technicznym ze względu na szczególne okoliczności lub z powodu braku w danym momencie wolnego miejsca, lub też ze względu na odpowiednio wykazane – na przykład w publicznie dostępnych planach inwestycyjnych – zapotrzebowanie na miejsce w przyszłości. Aby zapewnić proporcjonalność i zachować zachęty inwestycyjne, operator sieci lub podmiot sektora publicznego może odmówić dostępu do określonej infrastruktury technicznej. Aby uniknąć potencjalnego zakłócenia konkurencji lub jakiegokolwiek możliwego nadużycia warunków odmowy dostępu, każda taka odmowa powinna być należycie uzasadniona i oparta na obiektywnych i szczegółowych powodach. Przykładowo takie powody nie zostałyby uznane za obiektywne, gdyby przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej wdrożyło infrastrukturę techniczną dzięki koordynacji robót budowlanych we współpracy z operatorem sieci innym niż operator sieci łączności elektronicznej i odmówiło udzielenia dostępu na podstawie domniemanego braku miejsca na ulokowanie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, wynikającego z decyzji podjętych przez kontrolowane przez niego przedsiębiorstwo. W takim przypadku może dojść do zakłócenia konkurencji, jeżeli na obszarze, którego dotyczy wniosek o udzielenie dostępu, nie ma innej sieci o bardzo dużej przepustowości. Podobnie, w konkretnych okolicznościach wspólne korzystanie z infrastruktury mogłoby zagrozić bezpieczeństwu lub zdrowiu publicznemu, ochronie i integralności sieci – w tym infrastruktury krytycznej – lub zagrozić świadczeniu usług, które są świadczone za pośrednictwem danej infrastruktury w pierwszej kolejności. Ponadto, jeżeli operator sieci oferuje już realne alternatywne środki hurtowego fizycznego dostępu do sieci łączności elektronicznej, które spełniają potrzeby podmiotu ubiegającego się o dostęp, takie jak światłowód ciemny lub rozdzielanie światłowodu, to udzielenie dostępu do bazowej infrastruktury technicznej mogłoby mieć niekorzystne skutki ekonomiczne dla jego modelu biznesowego, w szczególności dla modelu biznesowego operatorów oferujących wyłącznie usługi hurtowego dostępu, a także na zachęty inwestycyjne. Może to również stwarzać ryzyko nieefektywnego dublowania elementów sieci, ***czego należy w szczególności unikać do czasu osiągnięcia wystarczającego zasięgu sieci o bardzo dużej***

przepustowości na obszarach wiejskich. Ocena sprawiedliwego i rozsądnego charakteru warunków dotyczących takich alternatywnych środków hurtowego dostępu fizycznego powinna uwzględniać, między innymi, model biznesowy przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci, ■ konieczność uniknięcia jakiegokolwiek wzmocnienia znaczącej pozycji rynkowej – jeżeli taka istnieje – którejkolwiek ze stron *oraz, w przypadku dostawców urządzeń towarzyszących, konieczność zapewnienia sprawiedliwego zwrotu z inwestycji odzwierciedlającego odnośne warunki rynkowe i model biznesowy*.

- (21) Aby ułatwić ponowne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej, w przypadku gdy operatorzy zwracają się z wnioskiem o udzielenie dostępu na danym obszarze, operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będący właścicielami infrastruktury technicznej lub ją kontrolujący powinni przedstawić ofertę wspólnego korzystania z ich obiektów na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach i zasadach, również cenowych, chyba że odmówiono dostępu z obiektywnych i uzasadnionych przyczyn. Podmioty sektora publicznego powinny być również zobowiązane do oferowania dostępu na niedyskryminujących warunkach. W zależności od okoliczności istnieje kilka czynników, które mogą mieć wpływ na warunki, na jakich udzielany jest dostęp. Obejmują one: (i) dodatkowe koszty utrzymania i adaptacji; (ii) zapobiegawcze środki ochronne, jakie należy podjąć w celu *uniknięcia* niekorzystnego wpływu na bezpieczeństwo, ochronę i integralność sieci; (iii) ustalenia dotyczące odpowiedzialności w przypadku uszkodzeń; (iv) korzystanie z dotacji publicznych na budowę infrastruktury, w tym szczególne warunki i zasady związane z takimi dotacjami lub przewidziane w prawie krajowym zgodnie z prawem unijnym; (v) zdolność realizacji lub udostępnienia infrastruktury o przepustowości wystarczającej do wypełniania obowiązku świadczenia usługi publicznej oraz (vi) ograniczenia wynikające z przepisów krajowych mające na celu ochronę środowiska, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa publicznego lub wynikające z lokalnych lub krajowych celów w zakresie zagospodarowania przestrzennego.
- (22) Inwestycje w infrastrukturę techniczną publicznych sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących powinny bezpośrednio przyczyniać się do realizacji celów określonych w decyzji (UE) 2022/2481 i ograniczać ryzyko oportunistycznych

zachowani. Z tego względu wszelkie obowiązki w zakresie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych powinny w pełni uwzględniać szereg czynników, takich jak: efektywność ekonomiczna takich inwestycji w oparciu o ich profil ryzyka; (ii) harmonogramy zwrotu z inwestycji; (iii) wpływ udzielenia dostępu na konkurencję na rynku niższego szczebla, a w konsekwencji – na ceny i zwrot z inwestycji; (iv) amortyzacja aktywów sieci w chwili złożenia wniosku o udzielenie dostępu; (v) wszelkie uzasadnienie biznesowe przemawiające za realizacją danej inwestycji, w szczególności w przypadku infrastruktury technicznej wykorzystywanej do świadczenia usług sieci o bardzo dużej przepustowości oraz (vi) wszelkie możliwości wspólnego wdrażania sieci uprzednio zaoferowane podmiotowi ubiegającemu się o dostęp.

- (23) Podmioty sektora publicznego będący właścicielami infrastruktury technicznej lub ją kontrolujący mogą nie posiadać wystarczających zasobów, doświadczenia lub niezbędnej wiedzy technicznej, aby prowadzić negocjacje z operatorami w sprawie dostępu. **W takim przypadku, aby** ułatwić podmiotom sektora publicznego dostęp do infrastruktury technicznej, **należy** wyznaczyć organ, który koordynowałby wnioski o udzielenie dostępu, zapewniałby porady prawne i techniczne na potrzeby negocjowania warunków dostępu oraz udostępniałby istotne informacje na temat takiej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Podmiot koordynujący **powinien** również wspierać podmioty sektora publicznego w przygotowywaniu wzorów umów oraz monitorować wyniki i czas trwania procesu składania wniosków o udzielenie dostępu. Podmiot ten mógłby również ułatwić rozstrzyganie sporów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej, która jest własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana.
- (24) Aby zapewnić spójność podejść wśród państw członkowskich, **ale biorąc także pod uwagę zróżnicowaną sytuację państw członkowskich**, Komisja – w ścisłej współpracy z Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) – **powinna** przedstawić wytyczne w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej, w tym między innymi wytyczne dotyczące stosowania sprawiedliwych i rozsądnych warunków, **co najmniej przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia**. Przy opracowywaniu wytycznych

należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron, *władz krajowych* i krajowych organów ds. rozstrzygania sporów, *aby w możliwie najszerszym zakresie zagwarantować, że takie wytyczne nie będą zakłócać dobrze ugruntowanych zasad, będą zgodne z przepisami proceduralnymi krajowych organów ds. rozstrzygania sporów i nie wpłyną negatywnie na dalszy rozwój sieci o bardzo dużej przepustowości. Aby uniknąć zakłóceń na rynku i odwrotnych skutków inwestycji, Komisja, sporządzając wytyczne dotyczące uczciwej i rozsądnej ceny, powinna wziąć pod uwagę cechy operatorów sieci i ich model biznesowy, w szczególności gdy opiera się on na wynajmowaniu infrastruktury osobom trzecim, takim jak przedsiębiorstwa stawiające maszty antenowe lub operatorzy wyłącznie hurtowi, a także powinna określić kryteria ustalania cen dla różnych kategorii infrastruktury. Z uwagi na poziom elastyczności, jaki przyznano państwowym członkowskim, w stosowaniu przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej, oraz aby wytyczne Komisji były skuteczne, powinny one być odpowiednio szczegółowe.*

- (25) Operatorzy powinni mieć dostęp do minimalnych informacji dotyczących infrastruktury technicznej i **■** robót budowlanych *planowanych* na obszarze wdrażania *przez operatora sieci lub, w szczególnych przypadkach takich jak budowa dróg istotnych dla wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, przez podmiot sektora publicznego. Komisja powinna wydać wytyczne dotyczące rodzaju publicznych robót budowlanych oraz informacji, które należy udostępnić, aby ułatwić wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości.* Dzięki temu będą mogli skutecznie zaplanować wdrożenie sieci o bardzo dużej przepustowości i zapewnić najskuteczniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej, odpowiedniej do celu wdrażania takich sieci, oraz planowanych robót budowlanych. Takie określone minimalne informacje stanowią warunek konieczny do przeprowadzenia oceny możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji planowanych robót budowlanych na danym obszarze, a także do ograniczenia uszkodzeń istniejącej infrastruktury technicznej. Z uwagi na liczbę zainteresowanych stron (z uwzględnieniem robót budowlanych finansowanych ze środków publicznych i prywatnych, jak również istniejącej lub planowanej infrastruktury technicznej) oraz w celu ułatwienia dostępu do takich informacji (pomiędzy sektorami i państwami) operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego podlegający obowiązkom w zakresie

przejrzystości powinni, **w miarę możliwości**, przekazywać i przechowywać takie minimalne informacje w sposób proaktywny (a nie na wniosek) za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Pozwoli to uprościć zarządzanie wnioskami o udzielenie dostępu do takich informacji i umożliwi operatorom wyrażenie zainteresowania uzyskaniem dostępu do infrastruktury technicznej lub koordynowaniem robót budowlanych, w przypadku których terminy mają decydujące znaczenie. Określone minimalne informacje na temat planowanych robót budowlanych należy przekazywać za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, niezwłocznie po uzyskaniu przez operatora sieci dostępu do tych informacji, a w każdym razie, jeżeli wymagane są zezwolenia, nie później niż 3 miesiące przed pierwszym złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia do właściwych organów. ***Operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego podlegający obowiązkowi w zakresie przejrzystości mogliby proaktywnie i na zasadzie dobrowolności rozszerzyć minimalny zakres przekazywanych informacji o dodatkowe dane, takie jak informacje dotyczące poziomu zajęcia infrastruktury technicznej, o ile są dostępne, lub orientacyjne informacje dotyczące dostępności światłowodu ciemnego.***

- (26) Określone minimalne informacje powinny zostać udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, tak aby operatorzy mogli składać wnioski o udzielenie dostępu do informacji. Pojedynczy punkt informacyjny powinien obejmować repozytorium informacji w formie elektronicznej, umożliwiające uzyskanie dostępu do informacji i składanie wniosków internetowych przy użyciu narzędzi cyfrowych, takich jak strony internetowe oraz aplikacje i platformy cyfrowe. Udostępniane informacje mogą być ograniczone w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwa narodowego lub ochrony uzasadnionych tajemnic operacyjnych i handlowych. Informacje nie muszą być umieszczane w pojedynczym punkcie informacyjnym, o ile zapewnia on dostępność linków do innych narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w których informacje te są przechowywane. Pojedynczy punkt informacyjny może oferować dodatkowe funkcje, takie jak dostęp do dodatkowych informacji lub wsparcie procesu składania wniosków

o udzielenie dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynację robót budowlanych.

- (27) Ponadto, jeżeli wniosek jest uzasadniony, w szczególności z uwagi na potrzebę współdzielenia istniejącej infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych, operatorzy powinni mieć możliwość przeprowadzenia inspekcji na miejscu i zażądania informacji na temat planowanych robót budowlanych na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach i bez uszczerbku dla zabezpieczeń przyjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci oraz ochrony poufności i tajemnic operacyjnych i handlowych.
- (28) Należy zachęcać do większej przejrzystości w odniesieniu do planowanych robót budowlanych za pośrednictwem pojedynczych punktów informacyjnych. W tym celu można łatwo przekierować upoważnionych operatorów do takich informacji, jeżeli są dostępne. W celu zapewnienia przejrzystości należy również wprowadzić wymóg, aby wnioski o udzielenie zezwolenia były uzależnione od uprzedniej publikacji informacji dotyczących **robót budowlanych planowanych przez operatorów sieci** za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.
- (29) Pozostawiona państwu członkowskim możliwość przydzielenia funkcji pojedynczego punktu informacyjnego więcej niż jednemu właściwemu podmiotowi nie powinna mieć wpływu na zdolność tych podmiotów do skutecznego wypełniania tych funkcji. Jeżeli w państwie członkowskim utworzono więcej niż jeden pojedynczy punkt informacyjny, krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi wyposażony we wspólny interfejs użytkownika powinien zapewnić bezproblemowy dostęp do wszystkich pojedynczych punktów informacyjnych za pomocą środków elektronicznych. Pojedynczy punkt informacyjny powinien być w pełni zdigitalizowany i zapewniać łatwy dostęp do odpowiednich narzędzi cyfrowych. Umożliwi to operatorom sieci i podmiotom sektora publicznego korzystanie z przysługujących im praw i wypełnianie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Pojedynczy punkt kontaktowy zapewnia szybki dostęp do minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych, elektronicznych procedur administracyjnych dotyczących udzielania zezwoleń i praw drogi oraz obowiązujących warunków i procedur. W ramach tych minimalnych informacji pojedynczy punkt informacyjny

powinien zapewniać dostęp do informacji georeferencyjnych dotyczących lokalizacji istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych. Aby to ułatwić, państwa członkowskie powinny zapewnić zautomatyzowane narzędzia cyfrowe do przekazywania informacji georeferencyjnych i narzędzia umożliwiające ich konwertowanie na obsługiwane formaty danych. Narzędzia te mogłyby zostać udostępnione operatorom sieci i podmiotom sektora publicznego odpowiedzialnym za dostarczanie tych informacji za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. W przypadku gdy dane georeferencyjne dotyczące lokalizacji są udostępniane za pośrednictwem innych narzędzi cyfrowych, takich jak geoportal INSPIRE ustanowiony na podstawie dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹³, pojedynczy punkt informacyjny mógłby ponadto zapewnić przyjazny dla użytkownika dostęp do tych informacji.

- (30) W celu zapewnienia proporcjonalności i bezpieczeństwa wymóg przekazywania informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego nie musi być stosowany z tych samych powodów, które uzasadniają odrzucenie wniosku o udzielenie dostępu. Przekazywanie informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego mogłoby, w bardzo szczególnych przypadkach, ponadto powodować obciążenia lub być nieproporcjonalne dla operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego. Taka sytuacja może mieć miejsce na przykład w przypadku, gdy nie są jeszcze dostępne mapy odpowiednich składników mienia, a ich sporządzenie byłoby bardzo kosztowne, lub gdy oczekuje się, że liczba wniosków o udzielenie dostępu na niektórych obszarach państwa członkowskiego lub w odniesieniu do pewnej konkretnej infrastruktury technicznej będzie bardzo niska. Jeżeli na podstawie szczegółowej analizy kosztów i korzyści można stwierdzić, że przekazywanie informacji jest nieproporcjonalne, operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego nie powinni być zobowiązani do przekazywania takich informacji. Państwa członkowskie powinny przeprowadzić szczegółową ocenę kosztów i korzyści w oparciu o konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat zapotrzebowania na dostęp do istniejącej

¹³ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

infrastruktury technicznej, przy czym ocena ta powinna być regularnie aktualizowana. Proces konsultacji i jego wyniki należy podać do wiadomości publicznej, a konkretną infrastrukturę techniczną, która ma podlegać zwolnieniu z tego obowiązku, należy zgłosić Komisji.

- (31) Aby zapewnić spójność, właściwe podmioty pełniące funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, krajowe organy regulacyjne realizujące zadania wynikające z dyrektywy (UE) 2018/1972 lub inne właściwe organy, takie jak organy krajowe, regionalne lub lokalne zarządzające katastrzem lub wykonujące dyrektywę 2007/2/WE (INSPIRE), powinny w stosownych przypadkach konsultować się i współpracować ze sobą. Celem takiej współpracy powinno być ograniczenie do minimum działań służących wypełnianiu obowiązków w zakresie przejrzystości nałożonych na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego, w tym na przedsiębiorstwa posiadające znaczącą pozycję rynkową, aby zapewnić dostępność informacji na temat ich infrastruktury technicznej. W przypadku gdy wymagany jest inny zbiór danych dotyczących infrastruktury technicznej operatora o znaczącej pozycji rynkowej, taka współpraca powinna prowadzić do utworzenia użytecznych powiązań i synergii między bazą danych dotyczącą znaczącej pozycji rynkowej a pojedynczym punktem informacyjnym oraz do wypracowania proporcjonalnych wspólnych praktyk w zakresie gromadzenia i dostarczania danych, które to praktyki pozwolą uzyskać łatwo porównywalne wyniki. Współpraca powinna również służyć ułatwieniu dostępu do informacji dotyczących infrastruktury technicznej w świetle warunków krajowych. Jeżeli obowiązki regulacyjne zostaną zmienione lub wycofane, strony, których to dotyczy, powinny mieć możliwość uzgodnienia najlepszych rozwiązań w celu dostosowania procesów gromadzenia i dostarczania danych dotyczących infrastruktury technicznej do nowo wprowadzonych wymogów regulacyjnych.
- (32) Obowiązek w zakresie przejrzystości w odniesieniu do koordynacji robót budowlanych nie musi mieć zastosowania do robót budowlanych prowadzonych z przyczyn związanych z bezpieczeństwem narodowym lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Może to dotyczyć robót budowlanych realizowanych gdy w odniesieniu do robót inżynierijno-budowlanych i powiązanych z nimi instalacji występuje ryzyko zagrożenia publicznego wynikającego z procesów degradacji, które są spowodowane przez niszczycielskie czynniki naturalne lub ludzkie; w takiej

sytuacji konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa odpowiednich obiektów lub ich rozbiórki. W celu zapewnienia przejrzystości państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o rodzajach robót budowlanych objętych takimi okolicznościami i powinny opublikować informacje o tych robotach za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

- (33) Aby zapewnić znaczące oszczędności i ograniczyć niedogodności dla obszaru, na którym wdrażane są nowe sieci łączności elektronicznej, należy zabronić ograniczeń regulacyjnych, które zasadniczo uniemożliwiają operatorom sieci negocjowanie między sobą umów o koordynacji robót budowlanych prowadzących do wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości. W przypadku robót budowlanych niefinansowanych ze środków publicznych niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości zawierania przez operatorów sieci umów o koordynacji robót budowlanych zgodnie ze swoimi własnymi planami inwestycyjnymi i biznesowymi oraz preferowanymi ramami czasowymi.
- (34) Państwa członkowskie powinny zmaksymalizować skutki robót budowlanych finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych przez wykorzystywanie pozytywnych efektów zewnętrznych tych robót w różnych sektorach i zapewnienie równych szans w odniesieniu do współdzielenia dostępnej i planowanej infrastruktury technicznej w związku z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Nie powinno to mieć negatywnego wpływu na główny cel robót budowlanych finansowanych ze środków publicznych. Złożone w odpowiednim czasie i uzasadnione wnioski dotyczące koordynacji wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości powinny być jednak uwzględniane, na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, przez operatora sieci wykonującego bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez podwykonawców) dane roboty budowlane. Na przykład operator składający wniosek powinien pokryć wszelkie dodatkowe koszty, w tym koszty spowodowane opóźnieniami, i ograniczyć do minimum zmiany w pierwotnych planach. Takie przepisy nie powinny mieć wpływu na prawo państw członkowskich do rezerwowania przepustowości w przypadku sieci łączności elektronicznej nawet w przypadku braku konkretnych wniosków. Dzięki temu państwa członkowskie będą mogły zaspokoić zapotrzebowanie na infrastrukturę techniczną w przyszłości w celu osiągnięcia

maksymalnej wartości robót budowlanych lub przyjęcia środków przyznających podobne prawa do koordynacji robót budowlanych operatorom innych rodzajów sieci, takich jak sieci transportowe, gazowe lub elektroenergetyczne.

- (35) W niektórych przypadkach, w szczególności w odniesieniu do wdrożeń na obszarach wiejskich, oddalonych lub słabo zaludnionych, *spoczywający na operatorach sieci* obowiązek koordynacji robót budowlanych mógłby zagrozić rentowności wdrożeń i ostatecznie zniechęcić do dokonywania inwestycji na warunkach rynkowych. W związku z tym wniosek przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci dotyczący koordynacji robót budowlanych w pewnych okolicznościach mógłby zostać uznany za nieuzasadniony. Taka sytuacja może wystąpić w szczególności w przypadku gdy przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej składające wniosek nie wyraziło zamiaru wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości na danym obszarze (w ramach nowego wdrożenia, modernizacji lub rozbudowy sieci), a wcześniej ogłoszono prognozę lub zaproszenie do złożenia oświadczenia o zamiarze wdrożenia sieci o bardzo wysokiej przepustowości na wyznaczonych obszarach (zgodnie z art. 22 dyrektywy (UE) 2018/1972) lub przeprowadzono konsultacje publiczne zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa. Jeżeli ogłoszono więcej niż jedną prognozę lub więcej niż jedno zaproszenie lub przeprowadzono więcej niż jedno konsultacje publiczne, należy uwzględnić jedynie brak wyrażenia zainteresowania przy ostatniej okazji obejmujący okres, w którym złożono wniosek o koordynację robót budowlanych. W celu zapewnienia możliwości dostępu do wdrożonej infrastruktury w przyszłości przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci, które realizuje roboty budowlane, powinno zagwarantować, że wdroży infrastrukturę techniczną o wystarczającej przepustowości zgodnie z wytycznymi przedstawionymi przez Komisję. Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów i warunków związanych z przyznawaniem środków publicznych oraz stosowaniem zasad pomocy państwa.
- (36) Aby zapewnić spójność podejść, *ale biorąc także pod uwagę zróżnicowaną sytuację państw członkowskich*, Komisja – w ścisłej współpracy z Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) – *powinna* przedstawić wytyczne

w sprawie stosowania przepisów dotyczących koordynacji robót budowlanych, w tym między innymi wytyczne dotyczące podziału kosztów, **co najmniej przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia**. Przy opracowywaniu wytycznych należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron, **a szczególnie** krajowych organów ds. rozstrzygania sporów. **Z uwagi na poziom elastyczności, jaki przyznano państwom członkowskim, w stosowaniu przepisów dotyczących koordynacji robót budowlanych, a także aby zwiększyć skuteczność, wytyczne Komisji powinny być odpowiednio szczegółowe.**

- (37) Skuteczna koordynacja może pomóc w zmniejszeniu kosztów i opóźnień oraz zakłóceń podczas wdrażania, które mogą być spowodowane problemami na miejscu. Przykładowo koordynacja robót budowlanych może przynieść wyraźne korzyści w przypadku projektów międzysektorowych dotyczących rozmieszczenia korytarzy 5G wzdłuż szlaków transportowych, takich jak drogi, kolej i śródlądowe drogi wodne. Projekty te często mogą również wiązać się z koniecznością koordynacji prac projektowych lub współprojektowania w oparciu o współpracę na wczesnym etapie pomiędzy uczestnikami projektu. W ramach współprojektowania zainteresowane strony mogą z wyprzedzeniem uzgodnić ścieżki wprowadzania infrastruktury technicznej oraz technologii i sprzęt, które zostaną wykorzystane, jeszcze przed rozpoczęciem koordynacji robót budowlanych. W związku z tym należy jak najszybciej złożyć wnioski o koordynację robót budowlanych.
- (38) W celu ochrony ogólnych interesów krajowych i unijnych może być konieczne uzyskanie wielu różnych zezwoleń na wprowadzenie elementów sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących. Zezwolenia te mogą obejmować pozwolenia na roboty ziemne, pozwolenia budowlane, pozwolenia w zakresie miejskiego planowania przestrzennego, środowiskowe i inne, jak również prawa drogi. Liczba zezwoleń i praw drogi wymaganych do wdrożenia różnych rodzajów sieci łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących oraz lokalny charakter wdrożenia mogą oznaczać konieczność stosowania różnych procedur i warunków, co z kolei może powodować trudności przy wdrażaniu sieci. W związku z tym, aby ułatwić wdrażanie, należy uprościć **i uspołnić** wszystkie przepisy dotyczące warunków i procedur mających zastosowanie do udzielania zezwoleń i praw drogi oraz **w miarę możliwości zharmonizować** je na szczeblu krajowym z **poszanowaniem**

*porządku prawnego każdego państwa członkowskiego. Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne i zapewnić krótsze terminy procedury wydawania zezwoleń, w przypadku gdy wiele właściwych organów uczestniczy w udzielaniu szeregu różnych zezwoleń i praw drogi związanych z jednym wnioskiem, państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden organ koordynujący. Zadaniem tego organu powinno być ułatwianie koordynacji między różnymi zaangażowanymi właściwymi organami za pomocą różnych mechanizmów, w tym wspólnych procedur koordynacji takich jak wizyty na miejscu, przy czym należy zachować prawa każdego właściwego organu do uczestnictwa w procedurach i do utrzymania swoich uprawnień w zakresie podejmowania decyzji zgodnie z zasadą pomocniczości. **Każdy zaangażowany właściwy organ powinien udostępniać** w pojedynczych punktach informacyjnych informacje na temat procedur i warunków ogólnych mających zastosowanie do udzielania zezwoleń na roboty budowlane i praw drogi. W ten sposób można osiągnąć uproszczenie oraz zwiększyć wydajność i przejrzystość w odniesieniu do wszystkich operatorów, a w szczególności nowych podmiotów na rynku i mniejszych operatorów, którzy nie są aktywni na danym terenie. Ponadto operatorzy powinni móc składać swoje wnioski o udzielenie zezwoleń i praw drogi w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. Operatorzy ci powinni również mieć możliwość wyszukiwania w formacie elektronicznym informacji na temat statusu ich wniosków i tego, czy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie czy odrzucone.*

- (39) Procedury udzielania zezwoleń nie powinny *urastać do nieuzasadnionych* przeszkód na drodze do inwestycji ani niekorzystnie wpływać na rynek wewnętrzny. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić, aby decyzja w sprawie wniosku o udzielenie zezwolenia w sprawach dotyczących wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących została wydana w terminie *dwóch* miesięcy *po upływie 15 dni* od daty otrzymania wniosku o udzielenie zezwolenia *lub w terminie określonym w prawie krajowym, w zależności od tego, który z tych terminów jest krótszy. Państwa członkowskie powinny wprowadzić w swoich przepisach krajowych zachęty dla właściwych organów do wydawania lub odmowy wydania zezwoleń szybciej, niż wymaga tego prawo. W wyjątkowych, należyście uzasadnionych przypadkach właściwy organ powinien móc przedłużyć*

dwumiesięczny okres o kolejny okres nieprzekraczający trzech miesięcy. W tym celu państwa członkowskie powinny z wyprzedzeniem, w zharmonizowany sposób określić kryteria i powody przedłużenia. Pozostaje to bez uszczerbku dla innych konkretnych terminów lub obowiązków określonych w celu odpowiedniego przeprowadzenia procedury, które mają zastosowanie w odniesieniu do procedury udzielania zezwoleń zgodnie z przepisami krajowymi lub unijnymi. Właściwe organy nie powinny ograniczać ani utrudniać wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, ani też sprawiać, że ich wdrażanie będzie mniej atrakcyjne pod względem ekonomicznym. W szczególności nie powinny one, w miarę możliwości, stawać na przeszkodzie równoległemu prowadzeniu procedur udzielania zezwoleń i praw dostępu ani wymagać od operatorów uzyskania jednego rodzaju zezwolenia, zanim będą mogli ubiegać się o inne rodzaje zezwoleń. Właściwe organy powinny uzasadnić wszelkie odmowy udzielenia zezwoleń lub praw drogi w zakresie swoich kompetencji na podstawie obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunków. *W wyjątkowych, należycie uzasadnionych przypadkach, gdy operatorzy sieci z przyczyn od nich niezależnych nie są w stanie wykonać prac w okresie ważności udzielonego zezwolenia, oraz aby uniknąć ponownego składania wniosku dotyczącego tych samych prac, właściwe organy – na wniosek – powinny zezwolić na przedłużenie ważności tych zezwoleń. Określając okres przedłużenia, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę okoliczności każdego indywidualnego przypadku, rodzaj robót i czas potrzebny na ich zakończenie. Okres przedłużenia nie powinien przekraczać maksymalnego okresu przyznanego w pierwotnym zezwoleniu.*

- (40) Aby uniknąć zbędnych opóźnień, właściwe organy *powinny* stwierdzić kompletność wniosku o udzielenie zezwolenia w terminie 15 dni od jego otrzymania. ■ O ile właściwy organ *nie* zwróci się do wnioskodawcy o dostarczenie w tym terminie wszelkich brakujących informacji, *bieg dwumiesięcznego terminu powinien się rozpocząć.* ■ Właściwe organy *powinny mieć możliwość zwrócenia się za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego o wszelkie brakujące informacje po upływie 15 dni, pod warunkiem że dotrzymany zostanie termin dwóch miesięcy na podjęcie decyzji o udzieleniu zezwoleń na wdrożenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.* Jeżeli oprócz zezwoleń

wymagane są prawa drogi w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, właściwe organy powinny – na zasadzie odstępstwa od art. 43 dyrektywy (UE) 2018/1972 – udzielić takich praw drogi w terminie **dwóch** miesięcy od otrzymania wniosku. Innych praw drogi, które nie są konieczne w połączeniu z zezwoleniami na roboty budowlane, należy udzielić w terminie 6 miesięcy zgodnie z art. 43 dyrektywy (UE) 2018/1972. Operatorzy, którzy ponoszą szkody w wyniku niedotrzymania przez właściwy organ terminów udzielenia zezwoleń lub praw drogi, powinni mieć prawo do odszkodowania.

(41) *W celu zwolnienia niektórych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości z wymogu uzyskania zezwoleń określonego na poziomie Unii oraz bez uszczerbku dla dodatkowych zwolnień, które mogą zostać wprowadzone przez państwa członkowskie, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o wykaz określający minimalne kategorie wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, które nie podlegają żadnej procedurze wydawania zezwoleń. Zwolnienia z procedury uzyskania zezwolenia mogłyby również obejmować ulepszenia techniczne prowadzonych prac konserwacyjnych lub instalacyjnych, roboty budowlane na małą skalę, takie jak prace wykopowe, oraz odnawianie zezwoleń. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.*

(42) Aby zapewnić przeprowadzanie takich procedur udzielania zezwoleń i praw drogi w rozsądnych terminach, idąc za przykładem pewnych inicjatyw podejmowanych na poziomie krajowym, mających na celu modernizację oraz wprowadzenie dobrych praktyk administracyjnych, należy określić zasady upraszczania procedur

administracyjnych. Zasady te powinny obejmować między innymi ograniczenie obowiązku uprzedniego uzyskania zezwolenia do przypadków, w których jest to konieczne, oraz wprowadzenie zasady dorozumianego udzielenia zezwolenia właściwych organów po upływie określonego czasu. ***Państwa członkowskie, w przypadku których w krajowym systemie prawnym nie obowiązuje zasada milczącej zgody administracyjnej, powinny mieć możliwość stosowania milczącej zgody lub wprowadzenia dowolnych alternatywnych środków, aby zapewnić, że właściwe organy dotrzymają terminu udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania w mocy lub wprowadzenia uproszczonej procedury udzielania zezwoleń do procedur uprzedniej komunikacji, które mogą istnieć w prawie krajowym, mających zastosowanie do wdrażania dowolnego elementu sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.*** Ponadto kategorie wdrożeń wyłączonych z konieczności uzyskania zezwolenia na podstawie prawa Unii nie powinny dłużej podlegać obowiązkowi uzyskania zezwolenia na podstawie prawa krajowego.

- (43) Aby ułatwić wprowadzanie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, wszelkie opłaty związane z uzyskaniem zezwolenia innego niż prawa drogi powinny być ograniczone do wysokości kosztów administracyjnych związanych z rozpatrzeniem wniosku o udzielenie zezwolenia zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 dyrektywy (UE) 2018/1972 ***oraz uwzględniać te koszty.*** W przypadku praw drogi ***właściwe organy powinny ustalać opłaty z uwzględnieniem*** przepisów określonych w art. 42 i 43 dyrektywy (UE) 2018/1972. ***Państwa członkowskie powinny wspierać harmonizację polityki regionalnej i lokalnej w zakresie kryteriów ustalania opłat za korzystanie z praw drogi na gruntach publicznych oraz wymianę najlepszych praktyk między właściwymi organami.***
- (44) Aby osiągnąć cele określone w decyzji (UE) 2022/2481, wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałych lokalizacjach muszą zostać objęci do 2030 r. siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione – ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej. Należy ułatwić doprowadzenie sieci gigabitowych aż do użytkownika końcowego, w szczególności za pomocą wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do

technologii światłowodowej. Wykonanie minikanalów podczas budowy budynku wiąże się jedynie z niewielkim dodatkowym kosztem, podczas gdy wyposażanie budynków w infrastrukturę gigabitową może stanowić znaczącą część kosztów wdrożenia sieci gigabitowej. W związku z tym wszystkie nowe budynki lub budynki poddawane ważniejszej renowacji powinny być wyposażane w infrastrukturę techniczną i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe umożliwiające podłączenie użytkowników końcowych do sieci o gigabitowej przepustowości. Nowe budynki wielorodzinne oraz budynki wielorodzinne poddawane ważniejszej renowacji również powinny być wyposażane w punkt dostępu, do którego dostęp ma co najmniej jedno przedsiębiorstwo udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci. Przedsiębiorcy budowlani powinni wykonać ponadto puste kanały prowadzące od każdego lokalu mieszkalnego do punktu dostępu położonego wewnątrz lub na zewnątrz budynku wielorodzinnego. Ważniejsze renowacje istniejących budynków w lokalizacji użytkownika końcowego służące poprawie charakterystyki energetycznej (zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE¹⁴) umożliwiają również wyposażenie tych budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i – w przypadku budynków wielorodzinnych – punkt dostępu.

- (45) Możliwość wyposażenia budynku w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, punkt dostępu lub wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe może zostać uznana za nieproporcjonalną pod względem kosztów, konkretnie w przypadku nowych budynków jednorodzinnych lub budynków poddawanych generalnym pracom remontowym. Podstawą do tego mogą być obiektywne przesłanki, takie jak indywidualne szacunki kosztów, względy ekonomiczne związane z lokalizacją lub względy konserwatorskie lub środowiskowe (np. w przypadku pewnych kategorii zabytków).
- (46) Potencjalni nabywcy i najemcy powinny być w stanie rozpoznać budynki, które są wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

technologii światłowodowej, punkt dostępu oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i które w związku z tym oferują znaczny potencjał ograniczenia kosztów. Należy również promować przystosowanie budynków do technologii światłowodowej. W związku z tym państwa członkowskie powinny opracować obowiązkowe oznaczenie „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej” dla budynków wyposażonych w taką infrastrukturę, punkt dostępu i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

- (47) Przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnione do dostarczania takich sieci, które wdrażają sieci gigabitowe na danym obszarze, mogą odnieść znaczące korzyści skali, jeżeli mają możliwość zakończenia swojej sieci w punkcie dostępu budynku poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i przywrócenie naruszonego obszaru do pierwotnego stanu. Taka możliwość powinna istnieć niezależnie od tego, czy w danej chwili abonent wyraża wyraźne zainteresowanie usługą, i pod warunkiem zminimalizowania oddziaływania na własność prywatną *i poszanowania w pełni prawa własności*. Jeżeli sieć została doprowadzona do punktu dostępu, to koszt podłączenia dodatkowych klientów jest znacznie niższy, w szczególności w przypadku dostępu do znajdującego się w budynku pionowego segmentu przystosowanego do technologii światłowodowej, jeżeli taki segment już istnieje. Cel ten można osiągnąć również wtedy, gdy sam budynek jest wyposażony w sieć gigabitową, a dowolny dostawca publicznych sieci łączności, który ma w tym budynku aktywnego abonenta, ma dostęp do tej sieci wewnątrzbudynkowej na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach i zasadach. Może tak być w szczególności w przypadku państw członkowskich, które przyjęły środki określone w art. 44 dyrektywy (UE) 2018/1972.
- (48) Aby przyczynić się do zapewnienia dostępności sieci gigabitowych dla użytkowników końcowych, nowe budynki i budynki poddawane ważniejszej renowacji powinny być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe, a budynki wielorodzinne – w punkt dostępu. Państwa członkowskie powinny mieć pewną elastyczność, jeżeli chodzi o osiągnięcie tego celu. W związku z tym celem

niniejszego rozporządzenia nie jest harmonizacja przepisów dotyczących odnośnych kosztów, w tym odzyskiwania kosztów wyposażania budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe i punkt dostępu.

(49) Zgodnie z zasadą pomocniczości i w celu uwzględnienia uwarunkowań krajowych państwa członkowskie powinny przyjąć normy lub specyfikacje techniczne niezbędne na potrzeby wyposażenia nowych lub poddanych ważniejszej renowacji budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej i wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe, a nowych lub poddanych ważniejszej renowacji budynków wielorodzinnych – w punkt dostępu. W tych normach lub specyfikacjach technicznych należy określić co najmniej: specyfikacje punktu dostępu budynku; specyfikacje interfejsu światłowodowego; specyfikacje przewodów; specyfikacje gniazd; specyfikacje rur lub mikrokanałów; specyfikacje techniczne niezbędne do zapobiegania ingerencjom w przewody elektryczne *i światłowodowe*, a także minimalny promień zgięcia. Państwa członkowskie powinny uzależnić wydanie zezwoleń na budowę od zgodności danego nowego budynku lub budynku poddawanego generalnym pracom remontowym, wymagającej pozwolenia na budowę, z normami lub specyfikacjami technicznymi, która to zgodność musi zostać stwierdzona na podstawie poświadczonego sprawozdania z badań. Państwa członkowskie powinny również ustanowić systemy certyfikacji do celów stwierdzenia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi oraz kwalifikacji do uzyskania oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”. Aby uniknąć zwiększenia obciążeń administracyjnych związanych z system certyfikacji ustanowionym na podstawie niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny ponadto uwzględnić wymogi proceduralne mające zastosowanie do systemów certyfikacji zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE oraz rozważyć możliwość wspólnego uruchomienia obu procedur składania wniosków.

(50) Biorąc pod uwagę korzyści społeczne wynikające z cyfrowego włączenia społecznego i ekonomię wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, w sytuacji gdy nie ma istniejącej pasywnej ani aktywnej infrastruktury przystosowanej do technologii światłowodowej obsługującej lokale użytkowników końcowych ani rozwiązań

alternatywnych pozwalających na doprowadzenie sieci o bardzo dużej przepustowości do abonenta, każdy dostawca publicznych sieci łączności powinien mieć prawo do doprowadzenia swojej sieci do prywatnego lokalu na własny koszt pod warunkiem zminimalizowania wpływu na własność prywatną *i poszanowania w pełni prawa własności*, na przykład, jeżeli jest to możliwe, przez ponowne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej dostępnej w budynku lub pełne przywrócenie odnośnych miejsc do poprzedniego stanu.

- (51) Wnioski o dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej powinny być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, natomiast wnioski o dostęp do okablowania światłowodowego – zakresem dyrektywy (UE) 2018/1972. Ponadto wniosek o dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej może zostać odrzucony, jeżeli dostęp do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego jest zapewniany na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, również cenowych.
- (52) Aby zapewnić spójność podejść, *biorąc także pod uwagę zróżnicowaną sytuację państw członkowskich*, Komisja – w ścisłej współpracy z BEREC – *powinna przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia* przedstawić wytyczne w sprawie stosowania przepisów dotyczących dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, w tym między innymi wytyczne dotyczące warunków takiego dostępu. Przy opracowywaniu wytycznych należy odpowiednio uwzględnić opinie zainteresowanych stron, *a szczególnie* krajowych organów ds. rozstrzygania sporów, *aby zagwarantować, że takie wytyczne nie będą zakłócać dobrze ugruntowanych zasad, będą zgodne z przepisami proceduralnymi krajowych organów ds. rozstrzygania sporów i nie wpłyną negatywnie na dalszy rozwój sieci o bardzo dużej przepustowości. Z uwagi na poziom elastyczności, jaki przyznano państwom członkowskim, w stosowaniu tych przepisów, oraz aby wytyczne Komisji były skuteczne, powinny one być odpowiednio szczegółowe.*
- (53) Aby sprzyjać modernizacji i usprawnianiu procedur administracyjnych oraz ograniczyć koszty i czas trwania procedur związanych z wdrażaniem sieci o bardzo dużej przepustowości, pojedyncze punkty informacyjne powinny świadczyć usługi w pełni online. W tym celu pojedyncze punkty informacyjne powinny zapewnić łatwy dostęp do niezbędnych narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe oraz

platformy i aplikacje cyfrowe. Narzędzia te powinny zapewniać skuteczny dostęp do określonych minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej i planowanych robót budowlanych oraz możliwość złożenia wniosku o udzielenie informacji. Takie narzędzia cyfrowe powinny również zapewniać dostęp do elektronicznych procedur administracyjnych dotyczących udzielania zezwoleń i praw drogi oraz powiązanych informacji na temat obowiązujących warunków i procedur. Jeżeli w państwie członkowskim utworzono więcej niż jeden pojedynczy punkt informacyjny, należy zapewnić, aby wszystkie pojedyncze punkty informacyjne były łatwo i bezproblemowo dostępne za pomocą środków elektronicznych za pośrednictwem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi. Punkt ten powinien mieć wspólny interfejs użytkownika zapewniający dostęp do pojedynczych punktów informacyjnych działających online. Krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi powinien ułatwiać kontakty między operatorami i właściwymi organami pełniącymi funkcje pojedynczych punktów informacyjnych.

- (54) Państwa członkowskie powinny móc korzystać z narzędzi cyfrowych, takich jak portale internetowe oraz platformy i aplikacje cyfrowe, które mogą być już dostępne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym, i w razie potrzeby udoskonalać te narzędzia, aby pełniły funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, pod warunkiem że narzędzia te spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu. Wymogi te obejmują dostęp za pośrednictwem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi oraz dostępność wszystkich funkcji określonych w niniejszym rozporządzeniu. Aby zapewnić zgodność z zasadami jednorazowości, minimalizacji danych i rzetelności, państwa członkowskie powinny móc w razie potrzeby zintegrować większą liczbę platform lub aplikacji cyfrowych wspierających pojedyncze punkty informacyjne. Przykładowo platformy lub aplikacje cyfrowe wspierające pojedyncze punkty informacyjne w zakresie istniejącej infrastruktury technicznej mogłyby być połączone lub w pełni lub częściowo zintegrowane z platformami lub aplikacjami dotyczącymi planowanych robót budowlanych i udzielania zezwoleń. ***Aby uniknąć powielania działań i zapewnić bezproblemową integrację, państwa członkowskie powinny przeprowadzić kompleksową ocenę już istniejących narzędzi cyfrowych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz***

skorzystać z najlepszych praktyk przy projektowaniu pojedynczego punktu informacyjnego.

- (55) Aby zapewnić skuteczność pojedynczych punktów informacyjnych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednie zasoby oraz dostępność istotnych informacji dotyczących danego obszaru geograficznego. Informacje te powinny być udostępniane na odpowiednim poziomie szczegółowości, aby zmaksymalizować efektywność w kontekście przydzielonych zadań, w tym w lokalnym katastrze. W tym względzie państwa członkowskie mogłyby rozważyć ewentualne synergie z pojedynczymi punktami kontaktowymi w rozumieniu art. 6 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁵ oraz innymi planowanymi lub istniejącymi rozwiązaniami w zakresie administracji elektronicznej, a także związane z nimi korzyści skali, tak aby wykorzystać istniejące struktury i maksymalnie zwiększyć korzyści dla użytkowników. Podobnie jednolity portal cyfrowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724¹⁶, powinien być połączony z pojedynczymi punktami informacyjnymi.
- (56) Koszty związane z utworzeniem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi, pojedynczych punktów informacyjnych i narzędzi cyfrowych niezbędnych do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia mogłyby w całości lub częściowo kwalifikować się do wsparcia finansowego w ramach funduszy unijnych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – cel szczegółowy: bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz ICT na poziomie regionalnym¹⁷; program „Cyfrowa Europa”¹⁸ – cel szczegółowy: wdrażanie i zapewnienie

¹⁵ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym ([Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36](#)).

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 ([Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1](#)).

¹⁷ Art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

¹⁸ Art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” oraz uchylającego decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

najlepszego wykorzystania zdolności cyfrowych i interoperacyjności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹⁹ – filary: transformacja cyfrowa oraz inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w tym spójność gospodarcza, miejsca pracy, produktywność, konkurencyjność, badania naukowe, rozwój i innowacje, a także dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny z silnymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), pod warunkiem że wspomniane punkty są zgodne z odpowiednimi celami i kryteriami kwalifikowalności określonymi dla wspomnianego funduszu.

- (57) W przypadku braku porozumienia co do warunków technicznych i handlowych w trakcie negocjacji handlowych dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej lub koordynacji robót budowlanych każda strona powinna mieć możliwość zwrócenia się do krajowego organu ds. rozstrzygania sporów o narzucenie stronom rozwiązania, tak aby nie dopuścić do przypadków nieuzasadnionej odmowy pozytywnego rozpatrzenia wniosku lub narzucania nieracjonalnych warunków. Przy ustalaniu cen przyznania dostępu do infrastruktury lub podziału kosztów związanych z koordynacją robót budowlanych organ ds. rozstrzygania sporów powinien zapewnić, aby podmiot zapewniający dostęp oraz operatorzy sieci planujący roboty budowlane mieli odpowiednią możliwość odzyskania kosztów związanych z udzieleniem dostępu do swojej infrastruktury technicznej lub z koordynacją ich planowanych robót budowlanych. Należy w tym kontekście uwzględnić odpowiednie wytyczne Komisji, ewentualne szczególne uwarunkowania krajowe, wszelkie wprowadzone struktury taryfowe oraz wszelkie poprzednie środki naprawcze nałożone przez krajowe organy regulacyjne. Organ ds. rozstrzygania sporów powinien przy tym również uwzględnić wpływ dostępu, o który wystąpiono, lub koordynacji planowanych robót budowlanych na plan biznesowy podmiotu zapewniającego dostęp lub operatorów sieci planujących roboty budowlane, w tym ich dokonane lub planowane inwestycje, w szczególności inwestycje w infrastrukturę techniczną, której dotyczy wniosek.
- (58) Aby uniknąć opóźnień we wdrażaniu sieci, krajowy organ ds. rozstrzygania sporów powinien rozstrzygać spory w sposób terminowy, a w każdym razie najpóźniej w terminie 3 miesięcy od otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w przypadku

¹⁹ Art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

sporów dotyczących dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej oraz w terminie 1 miesiąca w przypadku sporów dotyczących przejrzystości w zakresie infrastruktury technicznej oraz koordynacji i przejrzystości planowanych robót budowlanych. Organy ds. rozstrzygania sporu mogą nie mieć wpływu na wyjątkowe okoliczności uzasadniające opóźnienie w rozstrzygnięciu sporu, jak np. niewystarczające informacje lub brak dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji, w tym opinii innych właściwych organów, z którymi należy się skonsultować, lub wysoki stopień złożoności sprawy. ***W wyjątkowych, należytych uzasadnionych przypadkach powinna istnieć możliwość przedłużenia tych terminów maksymalnie o jeden miesiąc.***

- (59) W przypadku sporów związanych z dostępem do infrastruktury technicznej, planowanymi robotami budowlanymi lub informacjami dotyczącymi infrastruktury technicznej lub planowanych robót budowlanych w celu wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości organ ds. rozstrzygania sporów powinien być uprawniony do rozwiązywania takich sporów w drodze wiążącej decyzji. W każdym przypadku decyzje takiego organu nie powinny przesądzać o braku możliwości skierowania przez każdą ze stron danej sprawy do sądu ani nie powinny uniemożliwiać wcześniejszego lub równoległego uruchomienia mechanizmu pojednawczego służącego formalnemu rozstrzygnięciu sporu, który to mechanizm mógłby mieć formę mediacji lub dodatkowej rundy wymiany opinii. ***Aby zapewnić przejrzystość i przewidywalność oraz usprawnić egzekwowanie i wzbudzić większe zaufanie do mechanizmów rozstrzygania sporów, krajowe organy ds. rozstrzygania sporów powinny publikować swoje decyzje w sposób przejrzysty i jasny za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, z poszanowaniem zasad poufności i tajemnicy handlowej.***
- (60) Zgodnie z zasadą pomocniczości niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości powierzenia przez państwa członkowskie przewidzianych w nim zadań regulacyjnych organom, które będą najbardziej odpowiednie do ich wykonywania, zgodnie z krajowym systemem konstytucyjnym dotyczącym przyznawania kompetencji i uprawnień oraz zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Aby ograniczyć obciążenie administracyjne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia istniejącego organu lub utrzymania właściwych organów, które są już wyznaczone zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE. Informacje dotyczące zadań powierzonych właściwemu organowi lub

właściwym organom należy opublikować za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazać Komisji, chyba że zostały one już opublikowane i przekazane zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE. Pozostawiona państwom członkowskim możliwość przydzielenia funkcji pojedynczego punktu informacyjnego więcej niż jednemu właściwemu organowi nie powinna mieć wpływu na zdolność tych organów do skutecznego wypełniania tych funkcji.

- (61) Wyznaczony krajowy organ ds. rozstrzygania sporów i właściwy organ pełniący funkcje pojedynczego punktu informacyjnego powinny zapewnić zainteresowanym stronom bezstronność, niezależność *polityczną na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972* i rozdział strukturalny funkcji, a także powinny wykonywać swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy oraz dysponować odpowiednimi kompetencjami i zasobami.
- (62) Państwa członkowskie powinny przewidzieć odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje na wypadek nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia lub niezastosowania się do wiążącej decyzji wydanej przez właściwe organy, w tym w przypadkach, w których operator sieci lub podmiot sektora publicznego umyślnie lub wskutek rażącego zaniedbania przekazuje wprowadzające w błąd, błędne lub niekompletne informacje za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.
- (63) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia zmierzającego do ułatwienia wdrażania infrastruktury technicznej odpowiedniej dla sieci o bardzo dużej przepustowości w całej Unii nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na utrzymujące się różne podejścia oraz powolną i nieskuteczną transpozycję dyrektywy 2014/61/UE, natomiast ze względu na skalę realizacji sieci i wymagane inwestycje możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na szczeblu Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (64) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie pełnego poszanowania prawa do życia prywatnego i ochrony tajemnic handlowych, wolności

prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności oraz prawa do skutecznego środka prawnego. Niniejsze rozporządzenie należy stosować zgodnie z tymi prawami i zasadami.

- (65) Niniejsze rozporządzenie zawiera przepisy uwzględniające wszystkie obszary merytoryczne objęte dyrektywą 2014/61/UE, którą należy w związku z tym uchylić.
- (66) Okres sześciu miesięcy pomiędzy **datą wejścia** w życie niniejszego rozporządzenia a **datą rozpoczęcia** jego stosowania ma zapewnić państwom członkowskim wystarczający czas na dopilnowanie, aby ich przepisy krajowe nie powodowały żadnych przeszkód w jednolitym i skutecznym stosowaniu niniejszego rozporządzenia. Okres sześciu miesięcy pozostaje bez uszczerbku dla zawartych w niniejszym rozporządzeniu przepisów szczegółowych, które dotyczą opóźnionego stosowania przepisów szczegółowych. Państwa członkowskie muszą uchylić przepisy krajowe, które pokrywają się z przepisami niniejszego rozporządzenia lub są z nim sprzeczne, przed rozpoczęciem jego stosowania. Jeżeli chodzi o przyjmowanie nowych przepisów w tym okresie, zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE państwa członkowskie mają obowiązek lojalnej współpracy i niepodejmowania działań, które byłyby sprzeczne z przyszłymi przepisami Unii,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma na celu ułatwienie i wspieranie wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości przez promowanie wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej i umożliwianie bardziej efektywnego wdrażania nowej infrastruktury technicznej, tak aby takie sieci mogły być wdrażane szybciej i po niższych kosztach.
2. Jeżeli którykolwiek przepis niniejszego rozporządzenia jest sprzeczny z którymkolwiek przepisem dyrektywy (UE) 2018/1972, dyrektywy 2002/77/WE **lub dyrektywy (UE) 2022/2555**, pierwszeństwo mają odpowiednie przepisy tych dyrektyw.
3. Państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać środki zgodne z przepisami Unii, które to środki zawierają bardziej szczegółowe przepisy

uzupełniające lub wykraczające poza prawa i obowiązki ustanowione w niniejszym rozporządzeniu, w przypadku gdy środki te służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne wdrażanie nowej infrastruktury technicznej.

4. W drodze *odstępstwa* od ust. 3 *niniejszego artykułu* państwa członkowskie nie utrzymują w mocy ani nie wprowadzają do prawa krajowego przepisów odbiegających od przepisów określonych w art. 3 ust. 3 i 6, art. 4 ust. 4, art. 5 ust. 2 *akapit drugi* i ust. 4, art. 6 ust. 2, **art. 7 ust. 1** oraz art. 8 ust. 7 i 8.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w dyrektywie (UE) 2018/1972.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „operator sieci” oznacza:
- a) operatora zdefiniowanego w art. 2 pkt 29 dyrektywy (UE) 2018/1972;
 - b) przedsiębiorstwo zapewniające infrastrukturę techniczną przeznaczoną do:
 - (i) świadczenia usług w zakresie wytwarzania, przesyłu lub dystrybucji:
 - gazu;
 - energii elektrycznej, w tym oświetlenia publicznego;
 - ogrzewania;
 - wody, w tym również usuwania lub oczyszczania ścieków i nieczystości, zapewniania systemów odwadniania;
 - (ii) świadczenia usług transportowych obejmujących linie kolejowe, drogi, **tunele**, porty i lotniska;
- 1a) „*sieć o bardzo dużej przepustowości*” oznacza *sieć o bardzo dużej przepustowości zdefiniowaną w art. 2 pkt 2 dyrektywy (UE) 2018/1972;*
- 2) „infrastruktura techniczna” oznacza:

- a) dowolny element sieci, który może służyć do umieszczenia w nim innych elementów sieci, przy czym sam nie staje się aktywnym elementem tej sieci, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory kontrolne, studzienki kanalizacyjne, szafki, instalacje antenowe, wieże i słupy, a także budynki lub wejścia do budynków, **łącznie z dachami, części fasady** oraz wszelkie inne zasoby, w tym elementy infrastruktury ulicznej, takie jak latarnie, znaki uliczne, sygnalizację świetlną, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra;
- b) w przypadku gdy infrastruktura techniczna nie jest częścią sieci i jest własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana: budynki lub wejścia do budynków, **łącznie z dachami, części fasady** oraz wszelkie inne zasoby, w tym elementy infrastruktury ulicznej, takie jak latarnie, znaki uliczne, sygnalizację świetlną, billboardy, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz stacje metra.

Kable, w tym światłowód ciemny, oraz elementy sieci wykorzystywane do dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184²⁰, nie stanowią infrastruktury technicznej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;

- 3) „roboty budowlane” oznaczają każdy całościowy wynik robót budowlanych lub inżynieryjno-budowlanych, który samodzielnie wystarcza do spełnienia funkcji ekonomicznej lub technicznej i obejmuje co najmniej jeden element infrastruktury technicznej;
- 4) „podmiot sektora publicznego” oznacza organ państwowy, regionalny lub lokalny, podmiot prawa publicznego lub stowarzyszenie utworzone przez co najmniej jeden taki organ lub co najmniej jeden taki podmiot prawa publicznego;
- 5) „podmioty prawa publicznego” oznacza podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 435 z 23.12.2020, s. 1).

- a) został utworzony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, nie mając charakteru przemysłowego ani handlowego;
 - b) posiada osobowość prawną;
 - c) jest finansowany w całości lub w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego lub jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych władz lub podmiotów lub ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, bądź przez inne podmioty prawa publicznego;
- 6) „wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna” oznacza infrastrukturę techniczną lub instalacje w obiekcie użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, przeznaczoną do umieszczenia w niej przewodowych lub bezprzewodowych sieci telekomunikacyjnych, które umożliwiają dostarczanie usług łączności elektronicznej, oraz łączącą punkt dostępu budynku z punktem zakończenia sieci;
- 7) „wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe” oznacza przewody światłowodowe w obiekcie użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, przeznaczone do dostarczania usług łączności elektronicznej, oraz łączące punkt dostępu budynku z punktem zakończenia sieci;
- 8) „wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna przystosowana do technologii światłowodowej” oznacza wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przeznaczoną do umieszczenia w niej elementów światłowodów;
- 9) „generalne prace remontowe” oznaczają roboty budowlane lub inżynieryjno-budowlane w obiekcie użytkownika końcowego, obejmujące modyfikacje konstrukcyjne całej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej lub jej znacznej części i wymagające pozwolenia na budowę;
- 10) „pozwolenie” oznacza bezpośrednią lub pośrednią decyzję lub zbiór decyzji wydanych równocześnie lub kolejno przez jeden właściwy organ lub kilka właściwych organów, które to decyzje są potrzebne przedsiębiorstwu do wykonania robót budowlanych lub inżynieryjno-budowlanych niezbędnych do wdrożenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości;

- 11) „punkt dostępu” oznacza punkt fizyczny znajdujący się wewnątrz lub na zewnątrz budynku, dostępny dla co najmniej jednego przedsiębiorstwa, **które udostępnia** publiczne sieci łączności elektronicznej lub **jest upoważnione** do dostarczania takich sieci, za pomocą którego to punktu udostępniane jest połączenie z wewnątrzbudynkową infrastrukturą techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej;
- 11a) „prawa drogi” oznaczają prawa, o których mowa w art. 43 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/1972.

Artykuł 3

Dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej

1. **Operatorzy sieci lub** podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę **rozpatrują** pozytywnie każdy uzasadniony **pisemny** wniosek **operatorów** o dostęp do infrastruktury technicznej, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, również cenowych, na potrzeby wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę rozpatrują pozytywnie każdy uzasadniony wniosek o dostęp również na niedyskryminujących warunkach i zasadach. W takich pisemnych wnioskach określa się elementy infrastruktury technicznej będącej przedmiotem wniosku o udzielenie dostępu oraz dokładny harmonogram.
- 1a. **Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ciągłości usług łączności elektronicznej, właściciele gruntów, na których zostały zainstalowane urządzenia towarzyszące z zamiarem wdrożenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, negocjują z przedsiębiorstwami, które udostępniają urządzenia towarzyszące lub są upoważnione do ich udostępniania, dostęp do tych gruntów na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach zgodnie z krajowym prawem umów, w tym również cenę takiego dostępu.**
- 1b. **Właściciele prywatnych budynków wykorzystywanych wyłącznie do celów handlowych, które nie stanowią części sieci, również pozytywnie rozpatrują**

uzasadnione wnioski o dostęp do tych budynków, w tym ich dachów, w celu zainstalowania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, w tym również odnoszących się do ceny takiego dostępu, jeżeli:

- a) na obszarze, którego dotyczy wniosek, nie ma zainstalowanych sieci o bardzo dużej przepustowości ani nie ma zweryfikowanego planu wdrożenia takiej sieci w ciągu roku od momentu, w którym operator sieci występuje o dostęp;*
- b) na obszarze, którego dotyczy wniosek, nie ma istniejącej infrastruktury technicznej, która byłaby własnością operatorów sieci lub podmiotów sektora publicznego bądź byłaby przez nich kontrolowana i która pod względem technicznym byłaby odpowiednia do zainstalowania w niej elementów sieci o bardzo dużej przepustowości; lub*
- c) operator składający wniosek udowodni, że nie uzyskał pomocy państwa na zainstalowanie infrastruktury technicznej na tym obszarze ani nie znalazł odpowiedniego współinwestora w celu zainstalowania infrastruktury technicznej na obszarze, którego dotyczy wniosek o dostęp.*

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do rozszerzenia zakresu obowiązku pozytywnego rozpatrzenia uzasadnionych wniosków o dostęp do infrastruktury technicznej na budynki prywatne, które nie stanowią części sieci.

2. Przy ustalaniu cen w ramach sprawiedliwych i rozsądnych warunków przyznawania dostępu, *w celu uniknięcia nadmiernych cen* operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę uwzględniają następujące kwestie:

- a) konieczność zapewnienia, aby podmiot zapewniający dostęp miał odpowiednią możliwość odzyskania kosztów związanych z udzieleniem dostępu do swojej infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań krajowych, *różnych modeli biznesowych* oraz wszelkich struktur taryfowych wprowadzonych w celu zapewnienia odpowiedniej możliwości odzyskania kosztów; w przypadku sieci łączności elektronicznej uwzględnia się także wszelkie środki naprawcze nałożone przez krajowy organ regulacyjny;

- b) wpływ dostępu, którego dotyczy wnioski, na plan biznesowy podmiotu zapewniającego dostęp, w tym inwestycje w infrastrukturę techniczną, której dotyczy wnioski o udzielenie dostępu, ***a także konieczność dopilnowania, aby podmiot zapewniający dostęp otrzymał godziwy zwrot z inwestycji odzwierciedlający odpowiednie warunki rynkowe oraz, w szczególności w przypadku dostawców urządzeń towarzyszących, różne modele biznesowe;***
- c) w konkretnym przypadku dostępu do infrastruktury technicznej operatorów – efektywność ekonomiczną takich inwestycji w oparciu o ich profil ryzyka, harmonogramy zwrotu z inwestycji, wpływ udzielenia dostępu na konkurencję na rynku niższego szczebla, a w konsekwencji na ceny i zwrot z inwestycji, amortyzację aktywów sieci w chwili złożenia wniosku o udzielenie dostępu, wszelkie uzasadnienie biznesowe stanowiące podstawę inwestycji w chwili jej przeprowadzania, w szczególności w przypadku infrastruktury technicznej wykorzystywanej do świadczenia usług łączności, oraz wszelkie możliwości współinwestowania we wdrażanie infrastruktury technicznej uprzednio zaoferowane podmiotowi ubiegającemu się o dostęp, zwłaszcza zgodnie z art. 76 dyrektywy (UE) 2018/1972, lub równoległego współwdrażania;
- ca) ***wszelkie dodatkowe koszty utrzymania i dostosowania wynikające z udostępniania odnośnej infrastruktury.***

2a. Ust. 2 nie ma zastosowania do urządzeń towarzyszących, gdy działają one wyłącznie w modelu hurtowym, oferującym jedynie bierny dostęp więcej niż jednemu przedsiębiorstwu hostingowemu, które udostępnia publiczne sieci łączności elektronicznej lub jest upoważnione do ich dostarczania, chyba że krajowe organy regulacyjne uzasadnią na podstawie analizy rynku potrzebę nałożenia środków naprawczych.

3. Operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę mogą odmówić dostępu do określonej infrastruktury technicznej na podstawie co najmniej jednego z następujących ***względów:***

- a) braku technicznej zdolności infrastruktury technicznej, której dotyczy wnioski o udzielenie dostępu, do przyjęcia elementów sieci o bardzo dużej

- przepustowości, o których mowa w ust. 2;
- b) braku dostępności przestrzeni do ulokowania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, o których mowa w ust. 2, w tym po uwzględnieniu przyszłego, odpowiednio wykazanego, zapotrzebowania podmiotu zapewniającego dostęp na miejsce;
 - c) względów bezpieczeństwa i zdrowia publicznego;
 - d) obaw dotyczących integralności i bezpieczeństwa sieci, w szczególności krytycznej infrastruktury krajowej;
 - e) ryzyka, że planowane usługi łączności elektronicznej mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem tej samej infrastruktury technicznej lub
 - f) dostępności realnych alternatywnych środków hurtowego fizycznego dostępu do sieci łączności elektronicznej oferowanych przez tego samego operatora sieci, które są odpowiednie do celu zapewniania sieci o bardzo dużej przepustowości, pod warunkiem że taki dostęp jest oferowany na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach;
- fa) dostępności realnych alternatywnych środków fizycznego dostępu do otwartych, niedyskryminujących sieci łączności elektronicznej, które:***
- (i) znajdują się na obszarach wiejskich lub oddalonych;***
 - (ii) działają wyłącznie w modelu hurtowym;***
 - (iii) są własnością podmiotów sektora publicznego lub są przez nie kontrolowane oraz***
 - (iv) są odpowiednie do celu udostępnienia sieci o bardzo dużej przepustowości, pod warunkiem że taki dostęp jest oferowany na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach.***

W przypadku odmowy udzielenia dostępu operator sieci lub podmiot sektora publicznego będący właścicielem infrastruktury technicznej lub kontrolujący taką infrastrukturę informuje, na piśmie, podmiot ubiegający się o dostęp o konkretnych i szczegółowych przyczynach takiej odmowy w terminie 1 miesiąca od daty

otrzymania kompletnego wniosku o udzielenie dostępu.

4. Państwa członkowskie **ustanawiają** organ, który będzie koordynował wnioski o udzielenie dostępu do infrastruktury technicznej będącej własnością podmiotów sektora publicznego lub przez nie kontrolowanej, zapewniał porady prawne i techniczne w toku negocjacji warunków dostępu, **w tym w odniesieniu do dostępu do gruntów**, oraz ułatwiał udostępnianie informacji za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, o którym mowa w art. 10.
5. Infrastruktura techniczna, która podlega już obowiązkom w zakresie dostępu nałożonym przez krajowe organy regulacyjne na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 lub wynikającym ze stosowania unijnych zasad pomocy państwa, nie podlega obowiązkom określonym w ust. 2, 3 i 4, dopóki obowiązują takie obowiązki w zakresie dostępu.
6. Podmioty sektora publicznego będące właścicielami budynków lub budynków określonych kategorii lub kontrolujące takie budynki nie muszą stosować ust. 1, 2 i 3 do tych budynków lub kategorii budynków ze względu na ich wartość architektoniczną, historyczną, religijną lub przyrodniczą, lub ze względu na bezpieczeństwo i zdrowie publiczne. Państwa członkowskie **oraz władze regionalne i lokalne** określają takie budynki lub kategorie budynków na swoich terytoriach na podstawie należycie uzasadnionych, proporcjonalnych kryteriów. Informacje dotyczące takich budynków lub kategorii budynków są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.
7. Operatorzy mają prawo oferować dostęp do swojej infrastruktury technicznej do celów wdrażania sieci innych niż sieci łączności elektronicznej lub wprowadzania urządzeń towarzyszących.
8. **Niezależnie od ust. 1b** niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa własności właściciela infrastruktury technicznej, w przypadku gdy operator sieci lub podmiot sektora publicznego nie jest jej właścicielem, oraz dla praw własności jakiegokolwiek innej strony trzeciej, takiej jak właściciele nieruchomości gruntowych i majątku prywatnego.
9. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi

organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach *oraz po uwzględnieniu utrwalonych zasad i zróżnicowanej sytuacji państw członkowskich* Komisja w ścisłej współpracy z BEREC *przedstawi* wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu *do dnia ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]*.

Artykuł 4

Przejrzystość w odniesieniu do infrastruktury technicznej

1. W celu złożenia wniosku o udzielenie dostępu do infrastruktury technicznej zgodnie z art. 3 każdy operator ma prawo dostępu, na wniosek, do następujących minimalnych informacji dotyczących istniejącej infrastruktury technicznej w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego:
 - a) lokalizacja georeferencyjna i przebieg;
 - b) rodzaj i aktualny sposób użytkowania infrastruktury oraz
 - c) punkt kontaktowy.

Takie minimalne informacje udostępnia się niezwłocznie, na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach, a w każdym razie nie później niż 15 dni od daty złożenia wniosku o udzielenie informacji.

Każdy operator składający wniosek o udzielenie dostępu do informacji na podstawie niniejszego artykułu określa obszar, na którym przewiduje wprowadzenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć tylko wtedy, gdy jest to niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa niektórych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie, bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego, bądź też ze względu na poufność lub tajemnice operacyjne i handlowe.

- 1a. Oprócz minimalnych informacji, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, państwa członkowskie mogą wymagać informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej, takich jak informacje o poziomie wykorzystania infrastruktury technicznej.*
2. Operatorzy sieci, *w tym operatorzy sieci łączności elektronicznej*, oraz podmioty sektora publicznego muszą udostępnić *co najmniej* minimalne informacje, o których

mowa w ust. 1, ***a w stosownych przypadkach dodatkowe informacje, o których mowa w art. 1a***, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego oraz w formacie elektronicznym do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY]. Na tych samych warunkach operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego niezwłocznie udostępniają wszelkie zaktualizowane informacje oraz wszelkie nowe minimalne informacje, o których mowa w ust. 1.

2a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 państwo członkowskie może w należycie uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin, o którym mowa w tym ustępie, odnoszący się do określonych podmiotów sektora publicznego. Terminy takie przedłuża się tylko raz i to na jak najkrótszy okres, który nie może przekroczyć trzech miesięcy. Przedłużając ten termin, państwa członkowskie określają plan działania zawierający ściśle terminy udostępnienia w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego minimalnych informacji, o których mowa w ust. 1. Takie przedłużone terminy i plany działania podaje się do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego.

3. Na konkretny ***pisemny*** wniosek operatora operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego rozpatrują pozytywnie uzasadnione wnioski o umożliwienie inspekcji na miejscu w odniesieniu do określonych elementów ich infrastruktury technicznej. We wnioskach tych określa się odpowiednie elementy infrastruktury technicznej związane z planowanym wprowadzeniem elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Zgody na inspekcję na miejscu w odniesieniu do określonych elementów infrastruktury technicznej udziela się na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku, z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w ust. 1 akapit czwarty.

4. Ust. 1, 2 i 3 nie muszą mieć zastosowania do krytycznej infrastruktury krajowej określonej w prawie krajowym.

Ust. 1, 2 i 3 nie stosuje się:

a) w przypadku infrastruktury technicznej, która jest nieprzydatna technicznie do celów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości lub wprowadzania urządzeń towarzyszących lub

- b) w szczególnych przypadkach, w których obowiązek udostępnienia informacji dotyczących określonej istniejącej infrastruktury technicznej na podstawie ust. 1 akapit pierwszy byłby nieproporcjonalny na podstawie szczegółowej oceny kosztów i korzyści przeprowadzonej przez państwa członkowskie i **konsultacji** z zainteresowanymi stronami.

Informacje o *każdej takiej wyjątkowej kategorii* są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

5. Operatorzy, którzy uzyskują dostęp do informacji zgodnie z niniejszym artykułem, muszą zastosować odpowiednie środki, aby zapewnić przestrzeganie poufności oraz tajemnic operacyjnych i handlowych. *W tym celu zobowiązują się na piśmie do zachowania poufności tych informacji i do wykorzystania ich wyłącznie do celów wdrożenia sieci.*

Artykuł 5

Koordinacja robót budowlanych

1. Każdy operator sieci ma prawo do negocjowania z operatorami umów dotyczących koordynacji robót budowlanych, w tym podziału kosztów, w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.
2. Każdy operator sieci **lub podmiot sektora publicznego** przy wykonywaniu bezpośrednio lub pośrednio robót budowlanych finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych lub planowaniu takich robót rozpatruje pozytywnie każdy uzasadniony pisemny wniosek o koordynację tych robót budowlanych na przejrzystych i niedyskryminujących warunkach, złożony przez operatorów w celu wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

Takie wnioski rozpatruje się pozytywnie, pod warunkiem że spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) pozytywne rozpatrzenie wniosku nie spowoduje dodatkowych kosztów niemożliwych do odzyskania, w tym wynikających z dodatkowych opóźnień, dla operatora sieci, który pierwotnie planował odnośne roboty budowlane, bez uszczerbku dla możliwości uzgodnienia podziału kosztów między zainteresowane strony;

- b) operator sieci, który pierwotnie planował odnośne roboty budowlane, zachowa kontrolę nad koordynacją tych robót;
 - c) wniosek o koordynację zostanie złożony odpowiednio wcześniej, a w przypadku konieczności uzyskania zezwolenia – co najmniej 2 miesiące przed przedłożeniem ostatecznego projektu właściwym organom do spraw wydawania zezwoleń.
3. Wniosek o koordynację robót budowlanych złożony przez przedsiębiorstwo, **które udostępnia** publiczne sieci łączności elektronicznej lub **jest** upoważnione do dostarczania takich sieci, do przedsiębiorstwa udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci może zostać uznany za nieuzasadniony, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
- a) wniosek dotyczy obszaru, który podlega któremukolwiek z poniższych elementów:
 - (i) prognozie dotyczącej zasięgu sieci szerokopasmowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, zgodnie z art. 22 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/1972;
 - (ii) zaproszeniu do zgłaszania zamiaru wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości zgodnie z art. 22 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/1972
 - (iii) albo konsultacjom publicznym w ramach stosowania unijnych zasad pomocy państwa;
 - b) przedsiębiorstwo składające wniosek nie wyraziło zamiaru wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarze, o którym mowa w lit. a), w ramach żadnej z niedawnych procedur wymienionych w tej literze, obejmujących okres, w którym złożono wniosek o koordynację.

Wniosek o koordynację robót budowlanych złożony przez przedsiębiorstwo, które udostępnia publiczne sieci łączności elektronicznej lub jest upoważnione do dostarczania takich sieci, do przedsiębiorstwa będącego własnością podmiotów sektora publicznego lub przez nie kontrolowanego i udostępniającego publiczne sieci łączności elektronicznej lub upoważnionego do dostarczania takich sieci może zostać uznany za nieuzasadniony, jeżeli roboty budowlane przyczynią się do zainstalowania

niedyskryminującej sieci otwartego dostępu o bardzo dużej przepustowości, która spełnia kryteria określone w art. 3 ust. 3 lit. fa).

Jeżeli wniosek o koordynację zostanie uznany za nieuzasadniony na podstawie akapitu pierwszego, *operatorzy całkowicie lub częściowo finansowani ze środków publicznych udostępniający* publiczne sieci łączności elektronicznej lub *upoważnieni* do dostarczania takich sieci, *którzy odmawiają* koordynacji robót budowlanych, *muszą wdrożyć* infrastrukturę techniczną o przepustowości wystarczającej do zaspokojenia potencjalnych przyszłych uzasadnionych potrzeb stron trzecich w zakresie dostępu.

4. Ust. 2 i 3 nie muszą mieć zastosowania do robót budowlanych o ograniczonym zakresie, np. pod względem wartości, wielkości lub czasu trwania, ani do krytycznej infrastruktury krajowej. Państwa członkowskie określają rodzaj robót budowlanych uznawanych za roboty o ograniczonym zakresie lub związane z krytyczną infrastrukturą krajową na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Informacje dotyczące takich rodzajów robót budowlanych są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.
5. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach *oraz po uwzględnieniu utrwalonych zasad i szczególnej sytuacji każdego z państw członkowskich* Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, przedstawić wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Przejrzystość w odniesieniu do planowanych robót budowlanych

1. Do celów negocjowania umów dotyczących koordynacji robót budowlanych, o których mowa w art. 5, każdy operator sieci udostępnia w formacie elektronicznym za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego następujące minimalne informacje:
 - a) lokalizację georeferencyjną i rodzaj robót;
 - b) elementy sieci, których dotyczą roboty;

- c) przewidywaną datę rozpoczęcia robót i czas ich trwania;
- d) w stosownych przypadkach przewidywany termin przedłożenia ostatecznego projektu właściwym organom w celu uzyskania zezwolenia;
- e) punkt kontaktowy.

Operator sieci udostępnia z **wyprzedzeniem** informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, w odniesieniu do planowanych robót budowlanych dotyczących jego infrastruktury technicznej. Musi to nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu przez operatora sieci dostępu do informacji, a w każdym razie, jeżeli wymagane jest zezwolenie, nie później niż 3 miesiące przed pierwszym złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia do właściwych organów.

Operatorzy mają prawo dostępu do minimalnych informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, w formie elektronicznej, na **uzasadniony** wniosek, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego. We wniosku o dostęp do informacji określa się obszar, na którym operator składający wniosek przewiduje wprowadzenie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Informacje będące przedmiotem wniosku udostępnia się na proporcjonalnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunkach w terminie 1 tygodnia od daty otrzymania wniosku o udzielenie informacji. Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć jedynie w zakresie niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, **bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej**, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego, poufności lub zachowania tajemnic operacyjnych i handlowych.

2. Ust. 1 nie musi mieć zastosowania do informacji dotyczących robót budowlanych o ograniczonym zakresie, np. pod względem wartości, wielkości lub czasu trwania, w przypadku krytycznej infrastruktury krajowej lub ze względu na bezpieczeństwo narodowe lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Państwa członkowskie określają, na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, roboty budowlane, które zostałyby uznane za roboty o ograniczonym zakresie lub dotyczące krytycznej infrastruktury krajowej, a także sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego, które uzasadniałyby wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji. Informacje dotyczące takich robót budowlanych wyłączonych z obowiązków

w zakresie przejrzystości są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

Artykuł 7

Procedura udzielania zezwoleń, w tym praw drogi

1. Właściwe organy nie mogą nadmiernie ograniczać ani utrudniać wprowadzania jakiegokolwiek elementu sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, ani też sprawiać, że ich wprowadzanie będzie mniej atrakcyjne pod względem ekonomicznym. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie przepisy regulujące warunki i procedury dotyczące udzielania zezwoleń, w tym praw drogi, wymaganych do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, były spójne **i w stosownych przypadkach zharmonizowane** na całym terytorium kraju.
2. Właściwe organy udostępniają, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formacie elektronicznym, wszystkie informacje na temat warunków i procedur dotyczących udzielania zezwoleń, w tym praw drogi, w tym wszelkie informacje dotyczące zwolnień mających zastosowanie do niektórych lub wszystkich zezwoleń lub praw drogi wymaganych na mocy prawa krajowego lub prawa Unii, **a także informacje o sposobie składania wniosków w formie elektronicznej i o uzyskiwaniu informacji na temat statusu wniosku.**
3. Każdy operator ma prawo składać, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formacie elektronicznym, wnioski o udzielenie **wszystkich niezbędnych** zezwoleń lub praw drogi oraz uzyskać informacje o statusie swojego wniosku.
4. W terminie 15 dni roboczych od **daty** otrzymania wniosku właściwe organy odrzucają wnioski o udzielenie zezwoleń, w tym praw drogi, w przypadku których minimalne informacje nie zostały udostępnione za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, na podstawie art. 6 ust. 1 akapit pierwszy, przez tego samego operatora, który złożył wniosek o udzielenie odnośnego zezwolenia.
5. Właściwe organy udzielają lub odmawiają udzielenia zezwoleń innych niż prawa drogi w terminie **dwóch** miesięcy **od upływu terminu określonego w akapicie drugim**

lub w terminie określonym w prawie krajowym, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

W ciągu 15 dni od otrzymania wniosku właściwe organy ustalają, czy wniosek o udzielenie zezwolenia lub wniosek o prawa drogi są kompletne. Jeżeli właściwe organy nie zwrócą się do wnioskodawcy o dostarczenie brakujących informacji w tym terminie, dwumiesięczny termin określony w akapicie pierwszym zaczyna biec piętnastego dnia po otrzymaniu przez nie wniosku.

Akapity pierwszy i drugi pozostają bez uszczerbku dla innych konkretnych terminów lub obowiązków określonych w celu odpowiedniego przeprowadzenia procedury, które mają zastosowanie w odniesieniu do procedury udzielania zezwoleń, w tym postępowania odwoławczego, zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym zgodnym z prawem Unii, oraz bez uszczerbku dla przepisów, które gwarantują wnioskodawcy dodatkowe prawa lub mają na celu jak największe przyspieszenie procedury udzielania zezwoleń.

W wyjątkowych i należyście uzasadnionych przypadkach, z jednej z przyczyn podanych wcześniej przez państwo członkowskie, właściwy organ może przedłużyć dwumiesięczny termin, o którym mowa w akapicie pierwszym i w ust. 6, o okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Państwa członkowskie określają przyczyny uzasadniające takie przedłużenie, publikują je z wyprzedzeniem za pośrednictwem pojedynczych punktów informacyjnych i przekazują je Komisji.

Każda odmowa udzielenia zezwolenia lub prawa drogi musi zostać należyście uzasadniona na podstawie obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych kryteriów.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 43 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2018/1972, jeżeli do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących oprócz zezwoleń wymagane są prawa drogi nad miejscami będącymi własnością publiczną lub prywatną bądź pod takimi miejscami, właściwe organy udzielają **lub odmawiają** takich praw drogi w terminie **dwóch** miesięcy od daty otrzymania wniosku **lub w terminie określonym w prawie krajowym, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.**

7. W przypadku braku odpowiedzi ze strony właściwego organu w terminie *dwóch* miesięcy, o którym mowa w ust. 5 akapit pierwszy, i o ile termin ten nie został przedłużony zgodnie z ust. 5 akapit czwarty, uznaje się, że zezwolenie zostało udzielone, *chyba że w krajowym systemie prawnym nie obowiązuje zasada milczącej zgody administracyjnej*. Ma to zastosowanie również w przypadku praw drogi, o których mowa w ust. 6. *Operator lub każda osoba prawna mająca status strony procedury administracyjnej jest uprawniona do otrzymania na żądanie pisemnego potwierdzenia, że zezwolenie zostało udzielone.*

Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wprowadzenia przez państwa członkowskie pod adresem właściwych organów dalszych zachęt do przyspieszenia procedury udzielania zezwoleń.

- 7a. *Właściwe organy przedłużają wydane operatorom zezwolenia na roboty budowlane niezbędne do zainstalowania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących jedynie wtedy, gdy z obiektywnie uzasadnionych przyczyn roboty budowlane nie mogą się rozpocząć lub zakończyć przed upływem okresu ważności zezwolenia. Zezwolenie przedłuża się na wniosek operatora złożony za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, co nie wymaga żadnych dodatkowych procedur. Właściwe organy przedłużają zezwolenie na okres, który nie przekracza okresu ważności pierwotnego zezwolenia.*

- 7b. *Roboty budowlane, które obejmują zwykłe prace remontowe i konserwacyjne lub modernizację istniejących instalacji, nie podlegają żadnej procedurze wydawania zezwoleń, pod warunkiem że wymagają one jedynie niewielkiej interwencji w porównaniu z pierwotnymi robotami, na które wydano zezwolenie. Akty delegowane, o których mowa w ust. 8, określają kategorie wdrożenia, które nie podlegają procedurze wydawania zezwoleń do celów niniejszego ustępu.*

8. *Do dnia ... [6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja, po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przyjmuje zgodnie z art. 13 akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie poprzez określenie minimalnego wykazu kategorii wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, które nie podlegają żadnej procedurze wydawania zezwoleń w rozumieniu niniejszego artykułu, w tym ust. 7b, bez*

uszczerbku dla prawa państw członkowskich do zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia innych kategorii wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących.

9. Właściwe organy nie uzależniają wprowadzania elementów, o których mowa w ust. 8, od jakiegokolwiek indywidualnego zezwolenia w zakresie planowania przestrzennego lub innych indywidualnych uprzednich zezwoleń. Na zasadzie odstępstwa właściwe organy mogą **również** wymagać zezwoleń na zainstalowanie elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących na budynkach lub w miejscach o wartości architektonicznej, historycznej, religijnej lub przyrodniczej **o specjalnym statusie ochrony** zgodnie z prawem krajowym, **przepisami regionalnymi lub lokalnymi** lub, w razie konieczności, ze względów **zdrowia i** bezpieczeństwa publicznego **lub ze względów bezpieczeństwa narodowego**.
10. Zezwolenia, inne niż prawa drogi, wymagane do wprowadzenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących nie podlegają żadnym opłatom niebędącym kosztami administracyjnymi przewidzianymi odpowiednio w art. 16 dyrektywy (UE) 2018/1972.
11. Każdy operator, który poniósł szkody w wyniku niedotrzymania terminów obowiązujących na podstawie ust. 5 i 6, otrzymuje odszkodowanie za poniesione szkody zgodnie z prawem krajowym.
- 11a. Komisja monitoruje wdrażanie przepisów niniejszego artykułu we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu państwa członkowskie co roku informują Komisję o stanie wdrożenia przepisów oraz o tym, czy wymienione w niniejszym artykule warunki zostały spełnione.**
- 11b. Procedurę ustanowioną niniejszym artykułem stosuje się bez uszczerbku dla art. 57 dyrektywy (UE) 2018/1972.**
- 11c. Państwa członkowskie wyznaczają jeden organ odpowiedzialny za koordynowanie procedur związanych z wydawaniem zezwoleń.**

Artykuł 8

Wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna i przewody światłowodowe

1. Wszystkie budynki w lokalizacji użytkownika końcowego, w tym elementy będące współwłasnością, nowo wznoszone lub poddawane generalnym pracom remontowym, w odniesieniu do których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone po dniu [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY], muszą być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, aż do punktów zakończenia sieci, a także w wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe.
2. Wszystkie budynki wielorodzinne nowo wznoszone lub poddawane generalnym pracom remontowym, w przypadku których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone po dniu [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY], muszą być wyposażone w punkt dostępu.
3. Do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY] wszystkie budynki w lokalizacji użytkownika końcowego, w tym ich elementy stanowiące współwłasność, poddawane ważniejszym renowacjom zgodnie z definicją w art. 2 pkt 10 dyrektywy 2010/31/UE muszą być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej, aż do punktów zakończenia sieci, a także w wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe. Wszystkie budynki wielorodzinne poddawane ważniejszym renowacjom zgodnie z definicją w art. 2 pkt 10 dyrektywy 2010/31/UE również muszą być wyposażone w punkt dostępu.
4. Państwa członkowskie *we współpracy z operatorami i na podstawie najlepszych praktyk branżowych* przyjmują odpowiednie normy lub specyfikacje techniczne, które są niezbędne do wdrożenia ust. 1, 2 i 3 przed dniem [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 9 MIESIĘCY]. Te normy lub specyfikacje techniczne *z łatwością umożliwiają zwykłe działania polegające na utrzymaniu poszczególnych przewodów światłowodowych wykorzystywanych przez każdego operatora do świadczenia usług sieci o bardzo dużej przepustowości i* określają co najmniej:
 - a) specyfikacje punktu dostępu budynku i specyfikacje interfejsu światłowodowego;

- b) specyfikacje przewodów;
 - c) specyfikacje gniazd;
 - d) specyfikacje rur lub mikrokanałów;
 - e) specyfikacje techniczne niezbędne do zapobiegania ingerencjom w przewody elektryczne;
 - f) minimalny promień zgięcia.
5. Budynki wyposażone zgodnie z niniejszym artykułem kwalifikują się do przyznania im oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”.
6. Państwa członkowskie ustanawiają systemy certyfikacji do celów stwierdzenia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi, o których mowa w ust. 4, oraz kwalifikacji do uzyskania oznaczenia „infrastruktura przystosowana do technologii światłowodowej”, o którym mowa w ust. 5, przed dniem [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 miesięcy]. Państwa członkowskie uzależniają wydanie pozwoleń na budowę, o których mowa w ust. 1 i 2, od spełnienia norm lub specyfikacji technicznych, o których mowa w niniejszym ustępie, na podstawie poświadczonych sprawozdania z badań.
7. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do niektórych kategorii budynków, w szczególności do budynków jednorodzinnych, w przypadku których zachowanie zgodności z tymi ustępami stanowi nieproporcjonalne obciążenie, zwłaszcza w kategoriach kosztów dla indywidualnych właścicieli lub wspólnot **na podstawie obiektywnych czynników. Państwa członkowskie określają takie kategorie budynków na podstawie należycie uzasadnionych, proporcjonalnych kryteriów.**
8. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do niektórych rodzajów budynków, takich jak określone kategorie zabytków, budynki o znaczeniu historycznym, budynki wojskowe oraz budynki wykorzystywane do celów bezpieczeństwa narodowego, określonych w prawie krajowym. Państwa członkowskie określają takie kategorie budynków na podstawie należycie uzasadnionych, proporcjonalnych kryteriów. Informacje na temat takich kategorii budynków są publikowane za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i przekazywane Komisji.

Artykuł 9

Dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej

1. Każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 3 akapit pierwszy ***i bez uszczerbku dla praw własności***, przysługuje prawo do budowy swojej sieci, na własny koszt, aż do punktu dostępu.
2. Każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 3, przysługuje prawo dostępu do wszelkiej istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej do celów wprowadzania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości, jeżeli powielanie jest technicznie niemożliwe lub ekonomicznie nieopłacalne.
3. Każdy posiadacz prawa do użytkowania punktu dostępu oraz wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej pozytywnie rozpatruje, na uczciwych i niedyskryminujących warunkach, w stosownych przypadkach również cenowych, wszystkie uzasadnione ***pisemne*** wnioski o udzielenie dostępu do punktu dostępu i wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej składane przez dostawców publicznych sieci łączności elektronicznej.

Każdy posiadacz prawa do korzystania z punktu dostępu lub wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej może odmówić dostępu, jeśli dostęp do wewnątrzbudynkowego okablowania światłowodowego jest zapewniany zgodnie z obowiązkami nałożonymi na mocy tytułu II rozdziały II–IV dyrektywy (UE) 2018/1972 lub udzielany na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, również cenowych.
4. W przypadku braku dostępnej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej przystosowanej do technologii światłowodowej każdemu dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej przysługuje prawo do zakończenia swojej sieci w lokalu abonenta pod warunkiem zgody abonenta i pod warunkiem ***poszanowania praw własności*** osób trzecich.
5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa własności właściciela punktu dostępu lub wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, w przypadku gdy posiadacz prawa użytkowania tej infrastruktury lub punktu dostępu nie jest ich

właścicielem, ani praw własności osób trzecich, takich jak właściciele gruntu i budynku.

- 5a. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do utrzymania w mocy lub wprowadzenia nowych środków nieobjętych zakresem niniejszego rozporządzenia, takich jak obowiązki w zakresie dostępu do kabli wewnątrz budynku, pod warunkiem że środki te są zgodne z celem niniejszego rozporządzenia.**
6. Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, krajowymi organami ds. rozstrzygania sporów oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii w odpowiednich sektorach **oraz po uwzględnieniu utrwalonych zasad i zróżnicowanej sytuacji państw członkowskich** Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, przedstawić wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Cyfryzacja pojedynczych punktów informacyjnych

1. Pojedyncze punkty informacyjne udostępniają odpowiednie narzędzia cyfrowe, takie jak portale internetowe, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w celu zapewnienia możliwości wykonywania wszystkich praw online oraz wypełniania wszystkich obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą połączyć lub całkowicie bądź częściowo zintegrować kilka **już istniejących lub nowo stworzonych** narzędzi cyfrowych wspierających pojedyncze punkty informacyjne, o których mowa w ust. 1. **Z tym zamiarem państwa członkowskie przeprowadzają ocenę w celu zidentyfikowania odpowiednich już istniejących narzędzi cyfrowych, aby uniknąć powielania działań.**
3. Państwa członkowskie ustanawiają krajowy cyfrowy punkt kompleksowej obsługi, obejmujący wspólny interfejs użytkownika zapewniający bezproblemowy dostęp do cyfrowych pojedynczych punktów informacyjnych.
- 3a. Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie zasoby techniczne, finansowe i ludzkie w celu wsparcia rozwoju i cyfryzacji pojedynczych punktów informacyjnych. Koszty związane ze stworzeniem krajowego cyfrowego punktu kompleksowej**

obsługi, pojedynczych punktów informacyjnych i odnośnych narzędzi cyfrowych niezbędnych do zapewnienia zgodności z art. 4, 6 i 7 mogą w całości lub częściowo kwalifikować się do wsparcia finansowego ze środków unijnych.

Artykuł 11

Rozstrzygnięcie sporów

1. Bez uszczerbku dla możliwości skierowania sprawy do sądu każda strona jest uprawniona do skierowania ewentualnego sporu do właściwego krajowego organu ds. rozstrzygania sporów ustanowionego na podstawie art. 12:
 - a) jeżeli odmówiono dostępu do istniejącej infrastruktury lub nie osiągnięto porozumienia w zakresie szczegółowych warunków i zasad, w tym w kwestii cen, w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku o udzielenie dostępu na podstawie art. 3;
 - b) w związku z prawami i obowiązkami określonymi w art. 4 i 6, w tym w przypadku gdy informacje, których dotyczy wnioski, nie zostaną udostępnione w terminie 15 dni od daty złożenia wniosku na podstawie art. 4 oraz w terminie 1 tygodnia od daty złożenia wniosku na podstawie art. 6;
 - ba) jeżeli w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku o udzielenie dostępu do gruntów złożonego przez przedsiębiorstwo, które dostarcza urządzenia towarzyszące lub jest do tego uprawnione na podstawie art. 3 ust. 1a, nie zostanie osiągnięte porozumienie co do szczegółowych warunków, w tym co do cen;***
 - c) jeżeli nie osiągnięto porozumienia dotyczącego koordynacji robót budowlanych zgodnie z art. 5 ust. 2 w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania formalnego wniosku o koordynację robót budowlanych lub
 - d) jeżeli nie osiągnięto porozumienia dotyczącego dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 9 ust. 2 lub 3, w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania formalnego wniosku o udzielenie dostępu.

2. Uwzględniając w pełni zasadę proporcjonalności i zasady ustanowione w wytycznych Komisji, krajowy organ ds. rozstrzygania sporów, o którym mowa w ust. 1, wydaje wiążącą decyzję rozstrzygającą spór najpóźniej:
- a) w terminie **dwóch** miesięcy od daty otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w odniesieniu do sporów, o których mowa w ust. 1 lit. a);
 - b) w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu w odniesieniu do sporów, o których mowa w ust. 1 lit. b), **ba**), c) i d).

Krajowy organ ds. rozstrzygania sporów, o którym mowa w ust. 1, może przedłużyć terminy określone w akapicie pierwszym jedynie w wyjątkowych, należyście uzasadnionych okolicznościach, maksymalnie o jeden miesiąc.

3. Jeżeli chodzi o spory, o których mowa w ust. 1 lit. a), c) i d), decyzja krajowego organu ds. rozstrzygania sporów może polegać na określeniu sprawiedliwych i rozsądnych warunków, w stosownych przypadkach również cenowych.

- 3a. Pojedynczy punkt informacyjny udostępnia decyzje wydane przez krajowe organy ds. rozstrzygania sporów pod warunkiem, że zostaną podjęte wszelkie niezbędne środki mające na celu zapewnienie poufności i ochrony tajemnic handlowych stron uczestniczących w sporze.***

W przypadku gdy spór dotyczy dostępu do infrastruktury operatora, a krajowym organem ds. rozstrzygania sporów jest krajowy organ regulacyjny, uwzględnia się – w stosownych przypadkach – cele określone w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/1972.

4. Przepisy ustanowione w niniejszym artykule stanowią uzupełnienie środków zaskarżenia i procedur zgodnie z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i pozostają bez uszczerbku dla tych środków i procedur²¹.

Artykuł 12

Właściwe organy

1. Każde z zadań powierzonych krajowemu organowi ds. rozstrzygania sporów jest wykonywane przez co najmniej jeden właściwy organ, którym może być istniejący organ.

²¹ Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391).

2. Krajowy organ ds. rozstrzygania sporów jest *politycznie niezależny*, prawnie odrębny i funkcjonalnie niezależny od wszelkich operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego będących właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolującymi taką infrastrukturę, które są zaangażowane w spór. Państwa członkowskie, które zachowują prawo własności operatorów sieci lub kontrolę nad nimi, zapewniają skuteczne strukturalne oddzielenie funkcji związanych z krajowymi procedurami rozstrzygania sporów oraz funkcji pojedynczego punktu informacyjnego od działań związanych z prawem własności lub kontrolą.
- 2a. Art. 8 akapit pierwszy dyrektywy (UE) 2018/1972 stosuje się odpowiednio do krajowych organów ds. rozstrzygania sporów.*
3. Krajowy organ ds. rozstrzygania sporów może pobierać opłaty na pokrycie kosztów wykonywania powierzonych mu zadań.
4. Wszystkie strony uczestniczące w sporze w pełni współpracują z krajowym organem ds. rozstrzygania sporów.
5. Funkcje pojedynczego punktu informacyjnego, o których mowa w art. 3–8 i art. 10, pełni **■** jeden właściwy organ *lub w stosownych przypadkach właściwe organy, wyznaczone* przez państwa członkowskie odpowiednio na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym. Do celów pokrycia kosztów pełnienia tych funkcji można pobierać opłaty za korzystanie z pojedynczych punktów informacyjnych.
6. Ust. 2 *i 2a* stosuje się odpowiednio do właściwych organów pełniących funkcje pojedynczego punktu informacyjnego.
7. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy te posiadały wystarczające zasoby techniczne, finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.
8. Państwa członkowskie publikują odpowiednie zadania, które mają być wykonywane przez poszczególne właściwe organy, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, w szczególności w przypadku gdy zadania te zostały przydzielone więcej niż jednemu właściwemu organowi lub gdy przydzielone zadania uległy zmianie. W stosownych przypadkach właściwe organy konsultują się i współpracują ze sobą w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

9. Państwa członkowskie zgodnie z niniejszym artykułem powiadamiają Komisję o nazwach poszczególnych właściwych organów pełniących funkcję na mocy niniejszego rozporządzenia oraz o ich odpowiednich obowiązkach do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE] i o wszelkich zmianach powyższego przed wejściem w życie takiego wyznaczenia lub takich zmian.
10. Od każdej decyzji podjętej przez właściwy organ przysługuje odwołanie, zgodnie z prawem krajowym, do w pełni niezależnego organu odwoławczego, w tym organu o charakterze sądowym. Art. 31 dyrektywy (UE) 2018/1972 stosuje się odpowiednio do wszelkich odwołań na podstawie niniejszego ustępu.

Prawo do odwołania się zgodnie z akapitem pierwszym pozostaje bez uszczerbku dla prawa stron do skierowania sporu do właściwego sądu krajowego.

Artykuł 13

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. *Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.*
2. *Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 8, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIA ROZPORZĄDZENIA]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.*
3. *Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 8, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.*
4. *Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi*

w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. *Niewzłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.*
6. *Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 8 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.*

Artykuł 14

Sankcje i odszkodowanie

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji, w tym, w stosownych przypadkach, grzywien i sankcji innych niż karne określonych z góry lub okresowych, mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz wszelkich wiążących decyzji przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia przez właściwe organy, o których mowa w art. 12, oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące odpowiedniego odszkodowania finansowego dla osób, które ponoszą szkodę w wyniku wykonywania praw przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 15

Sprawozdanie i monitorowanie

1. Do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 3 *LATA*] Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to będzie zawierało podsumowanie skutków środków określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz ocenę postępów w realizacji jego celów, w tym *wplywu na cel, jakim jest szybkie i szeroko zakrojone wdrożenie sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarach wiejskich, wyspiarskich i oddalonych, takich jak wyspy oraz regiony górskie i słabo zaludnione, analizę zmian na rynku urządzeń*

*towarzyszących, a także analizę tego, czy i jak niniejsze rozporządzenie może w dalszym stopniu przyczynić się do realizacji celów w zakresie łączności określonych w decyzji ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. **W sprawozdaniu uwzględnia się wykorzystanie satelitarnych łączy dosyłowych w szybkiej łączności cyfrowej oraz wykorzystanie europejskiej infrastruktury na rzecz odporności, wzajemnych połączeń i bezpieczeństwa za pośrednictwem satelitów.***

2. W tym celu Komisja może zażądać od państw członkowskich informacji, które powinny zostać dostarczone bez nieuzasadnionej zwłoki. W szczególności do dnia [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY] państwa członkowskie, w ścisłej współpracy z Komisją, za pośrednictwem Komitetu ds. Łączności ustanowionego na mocy art. 118 dyrektywy (UE) 2018/1972, określą wskaźniki służące odpowiedniemu monitorowaniu stosowania niniejszego rozporządzenia oraz mechanizm zapewniający okresowe gromadzenie danych i składanie Komisji sprawozdań na ten temat.

Artykuł 16

Środki przejściowe

Środki krajowe określające kategorie rozmieszczenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących, które nie podlegają żadnej procedurze udzielania zezwoleń w rozumieniu art. 7 **niniejszego rozporządzenia**, i które to środki zostały przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie dyrektywy 2014/61/UE lub przed jej wejściem w życie, ale są z nią zgodne, mają nadal zastosowanie do chwili **wejścia w życie aktów delegowanych przewidzianych** w art. 7 ust. 8 niniejszego rozporządzenia.

Środki dotyczące rozstrzygania sporów przewidziane w art. 11 i 12 mają zastosowanie do postępowań w sprawie rozstrzygnięcia sporu wszczętych po dacie wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 16a

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2015/2120

W rozporządzeniu (UE) 2015/2120 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) **tytuł otrzymuje brzmienie:**

„Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu,

znoszące dodatkowe opłaty detaliczne z tytułu regulowanych usług łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE i rozporządzenie (UE) nr 531/2012”;

2) *art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:*

„Niniejsze rozporządzenie znosi też dodatkowe opłaty detaliczne z tytułu regulowanych usług łączności wewnątrzunijnej, aby konsumenci nie byli obciążani wygórowanymi opłatami za połączenia interpersonalne wykorzystujące numery zainicjowane w państwie członkowskim krajowego dostawcy konsumenta i zakończone w jakimkolwiek stacjonarnym lub ruchomym numerze w innym państwie członkowskim.”;

3) *art. 5a otrzymuje brzmienie:*

„Artykuł 5a

Zniesienie dodatkowych opłat detalicznych z tytułu regulowanych usług łączności wewnątrzunijnej

1. *Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności nie stosują do regulowanej łączności wewnątrzunijnej kończącej się w innym państwie członkowskim taryf, które są wyższe niż taryfy stosowane do usług kończących się w tym samym państwie członkowskim, chyba że wykażą oni istnienie kosztów bezpośrednich, które są obiektywnie uzasadnione.*
2. *Do dnia ... [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 6 MIESIĘCY] BEREC wyda wytyczne określające kryteria ustalania obiektywnie uzasadnionych kosztów bezpośrednich, o których mowa w ust. 1.*
3. *Do dnia ... [DATA WEJŚCIA W ŻYCIE + 12 MIESIĘCY], a następnie co dwa lata Komisja, po konsultacji z BEREC, publikuje sprawozdanie ze stosowania wymogu określonego w ust. 1, w tym analizę ewolucji taryf za połączenia wewnątrzunijne.”;*

4) *skreśla się art. 10 ust. 5.*

Artykuł 17

Uchylenie

1. *Dyrektywa 2014/61/UE traci moc.*

2. Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku.

Artykuł 18

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Rozporządzenie stosuje się od dnia [6 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZALĄCZNIK

Tabela korelacji

Dyrektywa 2014/61/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1
art. 1 ust. 2	—
art. 1 ust. 3	art. 1 ust. 3
art. 1 ust. 4	art. 1 ust. 2
Artykuł 2	Artykuł 2
art. 3 ust. 1	art. 3 ust. 7
art. 3 ust. 2	art. 3 ust. 1
—	art. 3 ust. 2
art. 3 ust. 3	art. 3 ust. 3
—	art. 3 ust. 4
—	art. 3 ust. 5
—	art. 3 ust. 6
art. 3 ust. 4	art. 11 ust. 1 lit. a)
art. 3 ust. 5	art. 11 ust. 2 art. 11 ust. 3
art. 3 ust. 6	art. 3 ust. 8
—	art. 3 ust. 9
—	art. 11 ust. 4
art. 4 ust. 1	art. 4 ust. 1
art. 4 ust. 2	—
art. 4 ust. 3	art. 4 ust. 1 art. 4 ust. 2
art. 4 ust. 4	—
art. 4 ust. 5	art. 4 ust. 3
art. 4 ust. 6	art. 11 ust. 1 lit. b) art. 11 ust. 2 lit. b)
art. 4 ust. 7	art. 4 ust. 4
art. 4 ust. 8	art. 4 ust. 5
art. 5 ust. 1	art. 5 ust. 1
art. 5 ust. 2	art. 5 ust. 2
—	art. 5 ust. 3

art. 5 ust. 3	art. 11 ust. 1 lit. c)
art. 5 ust. 4	art. 11 ust. 2 lit. b) art. 11 ust. 3
art. 5 ust. 5	art. 5 ust. 4
—	art. 5 ust. 5
art. 6 ust. 1	art. 6 ust. 1
art. 6 ust. 2	—
art. 6 ust. 3	art. 6 ust. 1
art. 6 ust. 4	art. 11 ust. 1 lit. b), art. 11 ust. 2 lit. b)
art. 6 ust. 5	art. 6 ust. 2
—	art. 7 ust. 1
art. 7 ust. 1	art. 7 ust. 2
art. 7 ust. 2	art. 7 ust. 3
—	art. 7 ust. 4
art. 7 ust. 3	art. 7 ust. 5
-	art. 7 ust. 6 art. 7 ust. 7 art. 7 ust. 8 art. 7 ust. 9
art. 7 ust. 4	art. 7 ust. 11
art. 8 ust. 1	art. 8 ust. 1
art. 8 ust. 2	art. 8 ust. 2
art. 8 ust. 3	art. 8 ust. 5
art. 8 ust. 4	art. 8 ust. 7 art. 8 ust. 8
art. 9 ust. 1	art. 9 ust. 1
art. 9 ust. 2	art. 9 ust. 2
art. 9 ust. 3	art. 9 ust. 3 art. 11 ust. 1 lit. d) art. 11 ust. 2
art. 9 ust. 4	art. 9 ust. 3
art. 9 ust. 5	art. 9 ust. 4
art. 9 ust. 6	art. 9 ust. 5
—	art. 9 ust. 6
art. 10 ust. 1	art. 12 ust. 1

art. 10 ust. 2	art. 12 ust. 2 oraz art. 12 ust. 3
art. 10 ust. 3	art. 12 ust. 4
art. 10 ust. 4	art. 12 ust. 5
—	art. 12 ust. 6
—	art. 12 ust. 7
art. 10 ust. 5	art. 12 ust. 8
art. 10 ust. 6	art. 12 ust. 9
—	Artykuł 13
Artykuł 11	Artykuł 14
Artykuł 12	Artykuł 15
-	Artykuł 16
-	Artykuł 17
Artykuł 13	—
Artykuł 14	Artykuł 18
Artykuł 15	Artykuł 18

UZASADNIENIE

Wdrożenie sieci o bardzo dużej przepustowości kładzie fundament pod gospodarkę cyfrową Unii. Bez niej nie powstanie społeczeństwo cyfrowe, w obrębie którego każdy obywatel i każde przedsiębiorstwo będą mogli korzystać z praw cyfrowych. Najnowsze osiągnięcia w dziedzinie sztucznej inteligencji, chmury obliczeniowej i dużych zbiorów danych mogłyby przynieść inteligentniejsze, elastyczniejsze i nowatorskie usługi. Jeżeli chcemy w pełni wykorzystać ten potencjał, kluczowe znaczenie ma wszechobecna i odporna infrastruktura łączności dużych prędkości, która zaspokaja zapotrzebowanie na szybszą, bardziej niezawodną i zaawansowaną łączność. Pomimo obowiązującej dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów sieci szerokopasmowych nie udało się osiągnąć ambitnych celów w zakresie wdrażania sieci, co zagraża osiągnięciu celów programu cyfrowej dekady. Fragmentaryczne przepisy i procedury w całej UE, długotrwałe, uciążliwe i kosztowne procedury wydawania zezwoleń, trudności w dostępie do infrastruktury publicznej oraz brak koordynacji i synergii stały na przeszkodzie wysiłkom na rzecz wdrożenia sieci światłowodów i sieci 5G oraz uniemożliwiły operatorom uzyskanie korzyści skali.

W związku z tym sprawozdawca z dużym zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący aktu w sprawie infrastruktury gigabitowej. Wniosek ten jest krokiem we właściwym kierunku, gdyż ułatwi wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości i zachęci do tego. W sprawozdaniu podkreślono, jak ważne jest ustanowienie w rozporządzeniu zharmonizowanych minimalnych wymogów, ponieważ stwierdzono, że obowiązująca dyrektywa nie przyniosła oczekiwanych rezultatów. Rozporządzenie zapewni również państwom członkowskim elastyczność, uwzględniając ich specyficzne potrzeby, ale również umożliwi im wyjście poza te wymogi, zwłaszcza gdyby miały być bardziej ambitne. Jednocześnie w sprawozdaniu uznano, że w kilku krajach istnieją już dobre praktyki, i podkreślono, że należy zachęcać do korzystania z tych wzorców i do wyciągania z nich wniosków.

Zaproponowano w nim również wprowadzenie niżej przedstawionych zmian do wniosku Komisji.

Szerszy dostęp do infrastruktury fizycznej

W trosce o zniwelowanie przepaści cyfrowej między obszarami wiejskimi i miejskimi sprawozdawca proponuje w pewnych sytuacjach objęcie obowiązkiem ułatwiania dostępu do fizycznej infrastruktury publicznej budynków komercyjnych będących własnością prywatną. Ma to zapewnić zasięg na obszarach wiejskich, oddalonych lub słabo zaludnionych, na których żaden budynek publiczny ani infrastruktura publiczna nie mogą stanowić zadowalającej alternatywy.

Krótsze terminy

Uznając potrzebę skutecznych i terminowych procedur podejmowania decyzji, w oparciu o praktyki wypracowane w poszczególnych państwach członkowskich, sprawozdawca sądzi, że rozporządzenie powinno przewidywać krótsze terminy udzielania zezwoleń, koordynowania wniosków o dostęp i postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu.

Objęcie zakresem masztów antenowych

Sprawozdawca popiera objęcie zakresem niniejszego rozporządzenia operatorów urządzeń towarzyszących (przedsiębiorstw stawiających maszty antenowe). Ponieważ będą one odgrywać kluczową rolę we wdrażaniu szybkich bezprzewodowych sieci łączności elektronicznej, zwłaszcza na obszarach wiejskich i słabo zaludnionych lub w korytarzach transportowych, przedsiębiorstwa stawiające maszty antenowe powinny móc korzystać z szybkich procedur udzielania zezwoleń, podobnych do procedur dotyczących światłowodów. Aby zapewnić ciągłość usług i zminimalizować zakłócenia, w sprawozdaniu zalecono ochronę przedsiębiorstw stawiających maszty antenowe przed potencjalnymi zachowaniami spekulacyjnymi. Dzięki tym zapisom właściciele gruntów, na których zainstalowano już maszty antenowe lub względem których udzielono już zezwolenia, będą negocjować z przedsiębiorstwem stawiającym maszty antenowe na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach. Jeżeli chodzi o obowiązek zapewnienia operatorom sprawiedliwego i rozsądnego dostępu, w sprawozdaniu zasugerowano, by wytyczne dotyczące cen uwzględniały specyficzny model biznesowy i sytuację sektora masztów antenowych.

Wspólna koordynacja i pojedynczy punkt informacyjny

Aby usprawnić procedury administracyjne i zapobiec zbędnym opóźnieniom, w sprawozdaniu wezwano do ściślejszej koordynacji między właściwymi organami odpowiedzialnymi za koordynację wniosków o udzielenie dostępu. W przypadku, gdy w rozpatrywanie wniosku o zezwolenie będzie zaangażowanych więcej właściwych organów, zostanie wyznaczony organ koordynujący procedurę udzielania zezwolenia. Sprawozdawca jest głęboko przekonany, że taka wspólna koordynacja zwiększy skuteczność i przejrzystość oraz zmniejszy obciążenia administracyjne dla operatorów. Ponadto w sprawozdaniu z zadowoleniem przyjęto cyfryzację procedur i podkreślono znaczenie stworzenia pojedynczego punktu informacyjnego, który będzie czerpał z najlepszych praktyk państw członkowskich. Takie scentralizowane i łatwo dostępne źródło informacji jeszcze bardziej zwiększy efektywność działania.

Większa rola zainteresowanych stron, BEREC oraz odpowiednich agencji i organów Unii

Sprawozdawca uznaje nieuniknioną rolę branży w opracowywaniu norm, specyfikacji technicznych i wytycznych. W związku z tym opowiada się za aktywnym włączeniem społeczności zainteresowanych stron w proces tworzenia tych ram. Biorąc pod uwagę specyfikę sektora telekomunikacyjnego, w sprawozdaniu podkreślono również potrzebę uwzględnienia udziału BEREC.

Połączenia wewnątrzunijne

W trosce o ochronę obywateli przed wygórowanymi cenami opłaty detaliczne za połączenia wewnątrzunijne podlegają obecnie pułapom określonym w rozporządzeniu UE (2015/2120). Mimo że pułapy te mają wygasnąć w maju 2024 r., Komisja Europejska nie przedstawiła jeszcze jasnego rozwiązania, które je zastąpi. W [sprawozdaniu oceniającym](#) Komisja Europejska uznała, że w chwili obecnej nie można mieć pewności, że ceny detaliczne połączeń wewnątrzunijnych nie wzrosną, jeżeli środki wygasające z dniem 14 maja 2024 r. nie zostaną przedłużone. W tej atmosferze niepewności sprawozdawca uważa, że trzeba działać i całkowicie znieść opłaty za połączenia wewnątrzunijne. Jest to ważny krok, który nie tylko sprzyjałby wewnątrzunijnej komunikacji i dialogowi, ale także umożliwiłby nam stworzenie prawdziwego jednolitego rynku usług cyfrowych i telekomunikacyjnych w UE. Pierwszy taki krok podjęto w 2017 r. wraz ze zniesieniem opłat roamingowych, lecz sprawozdawca chce

pójść dalej, by wyeliminować bariery w połączeniach wewnętrznych. Ponieważ akt w sprawie infrastruktury gigabitowej może posłużyć za odpowiedni instrument legislacyjny do uregulowania połączeń wewnętrznych przed wygaśnięciem obecnych przepisów, sprawozdawca proponuje wprowadzenie dotyczącej tej kwestii konkretnej poprawki, która przywołuje stanowisko Parlamentu przyjęte w sprawozdaniu A9-0286/2021 z 15 marca 2021 r.

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Środki mające na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej oraz uchylenie dyrektywy 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej)
Odsyłacze	COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD)
Data przedstawienia w PE	23.2.2023
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 29.3.2023
Sprawozdawcy Data powołania	Alin Mituța 31.3.2023
Rozpatrzenie w komisji	28.6.2023
Data przyjęcia	19.9.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 46 –: 1 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nicola Beer, Hildegard Bentele, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Bușoi, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Martina Dlabajová, Francesca Donato, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Valérie Hayer, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Elena Kountoura, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Marina Mesure, Alin Mituța, Dan Nica, Luděk Niedermayer, Niklas Nienass, Johan Nissinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Rob Rooken, Sara Skytvedal, Jordi Solé, Maria Spyrali, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Angelika Winzig, Carlos Zorrinho
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Nathalie Colin-Oesterlé, Aušra Maldeikienė, Ramona Strugariu
Data złożenia	25.9.2023

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

46	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen
ID	Markus Buchheit, Marie Dauchy
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Hildegard Bentele, Cristian-Silviu Buşoi, Maria da Graça Carvalho, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Ehler, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Angelika Winzig
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Valérie Hayer, Alin Mituța, Morten Petersen, Ramona Strugariu
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Jordi Solé

1	-
ECR	Rob Rooker

5	0
NI	Francesca Donato
PPE	Markus Pieper
S&D	Jens Geier
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się